

Voorwaarden Effectendienstverlening

NIBC Bank N.V.

INHOUD

1.	Algemene Voorwaarden Effectendienstverlening	3
2.	Reglement Effectenbevoorschotting	11
3.	Reglement Bewaarneming	14
4.	Algemene Bankvoorwaarden 2017	17
5.	Kenmerken en Risico's Effecten	30

1. ALGEMENE VOORWAARDEN EFFECTENDIENSTVERLENING

Artikel 1: Definities

In deze Algemene Voorwaarden Effectendienstverlening wordt verstaan onder

Algemene Voorwaarden:	de onderhavige Algemene voorwaarden Effectendienstverlening van NIBC Bank
Beleggingsconcept:	de overeengekomen wijze waarop NIBC Bank diensten verleent aan Klant
Bewaarnemer:	NIBC Bank en/of een derde partij aangewezen door NIBC Bank
Effecten:	Financiële instrumenten als bedoeld in artikel 1:1 Wet op het financieel toezicht (waaronder aandelen, opties en obligaties), ten aanzien waarvan NIBC Bank haar dienstverlening aanbiedt
Effectendienstverlening:	het verlenen van een beleggingsdienst of nevendienst, beide als bedoeld in artikel 1:1 Wet op het financieel toezicht
Effectenrekening:	een door de Klant bij NIBC Bank aangehouden rekening voor het bewaren en administreren van Effecten van Klant
Geldrekening:	een door de Klant bij NIBC Bank (of een andere overeengekomen bank) aangehouden rekening voor onder meer het debiteren en crediteren van gelden van Klant ten gevolge van voor zijn rekening en risico uitgevoerde en/of afgewikkelde transacties in Effecten
Handelsplaats:	plaats van uitvoering zoals bedoeld in artikel 1:1 Wet op het financieel toezicht
Klant:	de (rechts)persoon of -personen, die bij NIBC Bank een Effectenrekening aanhoudt dan wel middels NIBC Bank effectentransacties verricht
Overeenkomst:	de tussen NIBC Bank en Klant aangegane klantenovereenkomst als bedoeld in artikel 4:89 Wet op het financieel toezicht
NIBC Bank:	NIBC Bank N.V., statutair gevestigd te Den Haag
Vermogensbeheer:	het beheren van een individueel vermogen als bedoeld in artikel 1:1 Wet op het financieel toezicht

Artikel 2: Toepasselijkheid

2.1 Op de relatie tussen NIBC Bank en de Klant zijn, ten aanzien van de Effectendienstverlening door NIBC Bank, de Algemene Voorwaarden van toepassing alsmede de Algemene Bankvoorwaarden 2017 van NIBC Bank, voor zover daarvan in de Algemene Voorwaarden niet is afgeweken. Daarnaast zijn het Reglement Effectenbevoorschotting en het Reglement Bewaarneming van toepassing.

2.2 Voorts zijn op de relatie tussen NIBC Bank en de Klant de voorwaarden en bepalingen van toepassing zoals overeengekomen in de betreffende overeenkomst ter zake van de Effectendienstverlening door NIBC Bank.

Artikel 3: Wijziging voorwaarden

3.1 NIBC Bank behoudt zich het recht voor deze Algemene Voorwaarden te wijzigen. Onder wijzigingen worden ook aanvullingen verstaan. Wijzigingen worden jegens de Klant bindend vier weken nadat NIBC Bank de Klant er schriftelijk of langs elektronische weg kennis van heeft gegeven dat zij de voorwaarden heeft gewijzigd. NIBC Bank vermeldt daarbij waar de Klant de tekst van de gewijzigde voorwaarden kan verkrijgen.

3.2 Indien de Klant niet akkoord gaat met de aankomende wijziging(en) dient de Klant dit binnen drie weken na de kennisgeving, zoals bedoeld in het eerste lid, aan NIBC Bank schriftelijk mede te delen. NIBC Bank zal na ontvangst van deze mededeling de dienstverlening met onmiddellijke ingang beëindigen.

Artikel 4: Klantclassificatie

4.1 Tenzij anders overeengekomen, wordt de Klant ingedeeld in de categorie van niet-professionele beleggers. Deze indeling geldt voor alle door NIBC Bank verleende beleggingsdiensten en nevendiensten, ongeacht de soort Effecten waarin de Klant transacties wenst te verrichten.

4.2 NIBC Bank is niet verplicht medewerking te verlenen aan een verzoek van de Klant om als een professionele belegger te worden aangemerkt.

Artikel 5: Effectendienstverlening

5.1 De Effectendienstverlening van NIBC Bank zal zich uitstrekken tot de met de Klant vooraf schriftelijk overeengekomen execution only dienstverlening.

5.2 Brieven, reclame-uitingen, (persoonlijke) mailings, internettools, en andere middelen waarbij NIBC Bank haar Klanten attent maakt op een bepaalde beleggingsdienst of financieel instrument of hulp biedt bij het maken van een selectie, mogen door de Klant niet beschouwd worden als een (persoonlijk) beleggingsadvies.

5.3 NIBC Bank is niet gehouden de Klant in kennis te stellen van al dan niet openbare danwel van derden afkomstige informatie met betrekking tot de door de Klant aangehouden Effecten, tenzij daartoe een wettelijke verplichting bestaat.

5.4 Indien Klant orders doorgeeft aan NIBC Bank wordt de order geacht op eigen initiatief van de Klant te zijn gegeven. De Klant is ervoor verantwoordelijk hierbij na te gaan of zijn transacties bij zijn persoonlijke en financiële situatie passen.

Artikel 6: Risico's verbonden aan beleggen

6.1 De kenmerken van de Effecten waarop de dienstverlening van NIBC Bank betrekking heeft waaronder de daaraan verbonden specifieke beleggingsrisico's, zijn nader toegelicht in de aan de Klant in dit document ter beschikking gestelde tekst 'Kenmerken en Risico's Effecten'. Deze tekst is niet uitputtend. Op verzoek van de Klant zal NIBC Bank aanvullende informatie (telefonisch) verstrekken.

6.2 Door het ondertekenen van een Overeenkomst voor het afnemen van een of meerdere Beleggingsconcepten geeft de Klant uitdrukkelijk te kennen

- (a) adequaat door NIBC Bank te zijn ingelicht over de risico's en gevolgen verbonden aan het beleggen in Effecten;
- (b) zich volledig bewust te zijn van de risico's en gevolgen verbonden aan het beleggen in Effecten; en
- (c) deze risico's en gevolgen te aanvaarden.

Artikel 7: Aansprakelijkheid

7.1 NIBC Bank verricht alle handelingen, in het bijzonder de uitvoering van effectenorders en daarmee samenhangende afwikkeling, voor rekening en risico van de Klant. Dit geldt ook indien NIBC Bank hierbij op eigen naam contracteert.

7.2 NIBC Bank zal niet aansprakelijk zijn voor direct en indirecte schade als gevolg van een waardedaling of waardestijging van Effecten, door de Klant geleden verliezen, gederfde winst, schade of welk nadeel dan ook, behalve indien en voor zover (rechtens) vast komt te staan dat deze schade het directe gevolg is van opzet of grove schuld van NIBC Bank bij het verrichten van de door haar aangeboden diensten.

Artikel 8: Koersopgaven

8.1 NIBC Bank is niet verplicht koersopgaven te verstrekken aan Klant.

8.2 NIBC Bank is niet aansprakelijk jegens de Klant of derden voor schade, direct danwel indirect, geleden als gevolg van of samenhangend met door NIBC Bank verstrekte koersopgaven of koersinformatie.

Artikel 9: Regelgeving en gebruiken

De Klant onderwerpt zich en is gebonden aan de op de dienstverlening van toepassing zijnde wet- en regelgeving, waaronder de Wet op het financieel toezicht, alsmede de reglementen van NYSE Euronext, Euroclear Nederland en Euroclear NIEC, alsmede aan alle andere reglementen, voorschriften en gebruiken, die ten tijde waarop en ter plaatse waar die handelingen worden verricht van toepassing zijn.

Artikel 10: Bescherming van uw vermogen

10.1 Uw beleggingen en (een gedeelte van) de door u verstrekte zekerheden in verband met het aangaan van optietransacties vallen onder de bescherming van de Wet giraal effectenverkeer.

10.2 De beleggingsdienstverlening van NIBC Bank valt onder de reikwijdte van het beleggerscompensatie- en depositogarantiestelsel, zoals geregeld in de Wet op het financieel toezicht en nader uitgewerkt in het Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft. NIBC Bank stelt op haar website www.nibc.nl informatie over het depositogarantiestelsel ter beschikking.

Artikel 11: Belangenconflicten

11.1 NIBC Bank hanteert een beleid met betrekking tot belangenconflicten (*Conflicts of Interest*) dat van toepassing is op onder meer de relatie tussen NIBC Bank en Klant. De meest actuele versie is te raadplegen op www.nibc.nl.

11.2 In het bedrijf van NIBC Bank bestaan zogenaamde Chinese Walls ter voorkoming van onder meer de verspreiding van koersgevoelige of andere vertrouwelijke marktinformatie. NIBC Bank is ongeacht de reikwijdte van wettelijke voorschriften terzake, niet gehouden koersgevoelige of andere vertrouwelijke marktinformatie welke mogelijkterwijs bij haar bekend is, bekend te maken of anderszins te gebruiken bij haar dienstverlening aan Klant.

Artikel 12: Instructies en mededelingen

12.1 De Klant kan NIBC Bank schriftelijk, telefonisch of elektronisch instructies geven, waaronder opdrachten tot het in zijn naam en voor zijn rekening en risico verrichten van transacties in Effecten, indien en voor zover het de Klant in zijn relatie tot NIBC Bank is toegestaan van het betreffende communicatiemiddel gebruik te maken.

12.2 NIBC Bank is bevoegd maar niet verplicht om telefonisch door de Klant gegeven instructies en telefoongesprekken met de Klant op een geluidsdrager vast te leggen. NIBC Bank is behoudens eventuele wettelijke verplichtingen niet verplicht om aldus vastgelegde gesprekken te bewaren en/of te archiveren dan wel aan de Klant ter beschikking te stellen in welke vorm dan ook.

12.3 NIBC Bank is bevoegd een door de Klant gegeven order niet uit te voeren indien de Klant deze op een niet overeengekomen wijze heeft verstrekt, de order niet voldoet aan de door NIBC Bank gestelde voorwaarden danwel indien de order voor NIBC Bank niet duidelijk is of innerlijk tegenstrijdig is. NIBC Bank is in deze gevallen niet aansprakelijk voor het niet (tijdig) uitvoeren van de order.

12.4 De Klant draagt er zorg voor dat er altijd voldoende saldo op zijn Geldrekening en zijn Effectenrekening aanwezig is voor de voldoening van al hetgeen Klant uit hoofde van de dienstverlening in Effecten aan NIBC Bank verschuldigd is of zal zijn.

Artikel 13: Volmacht

13.1 De Klant kan een derde schriftelijk volmacht verlenen tot de daarin nader omschreven rechtshandeling(en) met betrekking tot aan- en verkopen van Effecten. Deze volmacht dient aan NIBC Bank ter beschikking gesteld te worden. NIBC Bank kan eisen stellen aan de volmacht.

13.2 De volmacht eindigt

(a) bij overlijden, faillissement of schuldsanering, (voorlopige) surséance van betaling, onderbewindstelling, ondercuratelestelling van de Klant dan wel van de gevolmachtigde;

(b) bij herroeping door de Klant dan wel opzegging door de gevolmachtigde; of

(c) door verloop van de periode, waarvoor de volmacht is verleend.

Ten aanzien van de hierboven onder (a) en onder (b) genoemde gronden kan op het eindigen van de volmacht pas een beroep worden gedaan nadat NIBC Bank daarvan schriftelijk in kennis is gesteld, behoudens dwingendrechtelijke bepalingen.

13.3 NIBC Bank is bevoegd maar niet verplicht een volmacht te weigeren, als zij van oordeel is dat dit haar positie, de positie van de Klant of de kwaliteit van de beleggingsdienstverlening kan schaden.

Artikel 14: Aan NIBC Bank verleende volmacht

Klant verleent hierbij aan NIBC Bank onherroepelijke volmacht om zijn Geldrekening en zijn Effectenrekening te belasten voor al hetgeen hij uit hoofde van de dienstverlening en andere daarmee verband houdende handelingen aan NIBC Bank verschuldigd zal zijn.

Artikel 15: Effectenrekening op naam van meerdere Klanten

15.1 Indien een Effectenrekening op naam van meerdere Klanten wordt aangehouden, zijn zij zowel tezamen als ieder afzonderlijk bevoegd - tenzij schriftelijk anders met NIBC Bank is overeengekomen - om alle beheers- en beschikkingshandelingen met betrekking tot tegoeden op de Effectenrekening te verrichten, zulks onder de volgende bepalingen:

(a) Na het overlijden van een Klant blijft (blijven) de andere betrokken Klanten bevoegd om beheers- en beschikkingshandelingen te verrichten.

(b) Na het overlijden van een Klant hebben diens erfgenamen gezamenlijk dezelfde rechten als de overleden Klant.

(c) Na schriftelijke mededeling van een Klant aan NIBC Bank dat hij niet meer wenst dat door iedere Klant afzonderlijk beheers- en beschikkingshandelingen verricht worden, kunnen slechts alle betrokken Klanten gezamenlijk beheers- en beschikkingshandelingen verrichten.

(d) De erkenning door een Klant van een door NIBC Bank verstrekte opgave van de tegoeden op de Effectenrekening is voor alle betrokken Klanten bindend.

(e) Iedere Klant is tegenover NIBC Bank hoofdelijk en voor het geheel aansprakelijk, voor al hetgeen NIBC Bank te vorderen mocht hebben uit hoofde van of in verband met de Effectenrekening.

(f) Opheffing van een Effectenrekening op naam van meerdere Klanten kan slechts geschieden met instemming van alle betrokken Klanten.

(g) Opgaven en wijzigingen van de 'vaste gegevens' van een Effectenrekening op naam van meer Klanten kunnen slechts geschieden door alle betrokken Klanten tezamen.

15.2 Iedere Klant stemt ermee in dat een mededeling van NIBC Bank aan één der Klanten beschouwd dient te worden als een mededeling aan iedere Klant. Ieder Klant is bevoegd namens de andere Klanten mededelingen aan NIBC Bank te doen.

Artikel 16: Orderuitvoering

16.1 NIBC Bank zal bij het uitvoeren van orders van Klanten met betrekking tot Effecten, alsmede het plaatsen en doorgeven van orders bij derden handelen in overeenstemming met het door NIBC Bank opgestelde orderuitvoeringsbeleid.

16.2 De Klant wordt geacht bij het geven van opdrachten of bij het in beheer geven van een vermogen, toestemming aan NIBC Bank te geven voor orderuitvoering en orderdoorgifte conform het orderuitvoeringsbeleid (*Best execution policy for professional clients* en *Best execution policy for non-professional clients*), zoals dat van tijd tot tijd zal worden geactualiseerd op www.nibc.nl. Deze toestemming omvat mede het gebruikmaken van mogelijkheden door NIBC Bank om een order buiten een gereguleerde handelsmarkt of multilaterale handelsfaciliteit om uit te voeren (OTC), voor zover dit overeenstemt met het orderuitvoeringsbeleid van NIBC Bank.

16.3 De Klant wordt geacht, voordat hij beleggingsbeslissingen neemt, zich voldoende op de hoogte te stellen van wijzigingen in het orderuitvoeringsbeleid. 16.4 Door NIBC Bank aan een handelsplaats ter uitvoering doorgegeven Effectenorders, die door de Klant niet als dagorder zijn opgegeven, vervallen op een door NIBC Bank vooraf vastgestelde datum. Deze datum wordt weergegeven op de orderbevestiging.

16.5 NIBC Bank neemt bij de uitvoering van orders de regels en gebruiken van de desbetreffende handelsplaats in acht. NIBC Bank is niet aansprakelijk jegens de Klant voor enige schade die Klant lijdt als gevolg van deze regels en gebruiken.

16.6 NIBC Bank is bevoegd orders van Klanten samen te voegen met die van andere Klanten, in welk geval orders niet direct aan de handelsplaats ter uitvoering worden aangeboden. NIBC Bank is alleen bevoegd van deze bevoegdheid gebruik te maken indien het onwaarschijnlijk is dat de samenvoeging van orders nadelig uitvalt voor de betrokken Klanten. Het kan evenwel niet worden uitgesloten dat samenvoeging van orders in een specifiek geval in het nadeel van de Klant is. NIBC Bank is niet aansprakelijk voor enige schade die daaruit voortvloeit. Toewijzing van orders vindt plaats naar rato van de omvang van de oorspronkelijke orders.

16.7 Indien de Klant een limietorder opgeeft die, op grond van de omvang of andere omstandigheden, niet direct kan worden uitgevoerd, wordt de Klant geacht de NIBC Bank te instrueren het bestaan en de kenmerken van de order niet aan derden kenbaar te maken.

Artikel 17: Bijzondere omstandigheden

Onverminderd het bepaalde in de Algemene Voorwaarden is NIBC Bank ingeval van bijzondere omstandigheden (waaronder het uitvallen van ordersystemen) niet aansprakelijk jegens de Klant voor eventuele schade die voortvloeit uit het niet (tijdig) of niet volledig uitvoeren van opdrachten, behoudens grove schuld of opzet van NIBC Bank.

Artikel 18: Administratie

NIBC Bank houdt voor eigen rekening een administratie bij die voldoet aan de daaraan bij of krachtens de Wet op financieel toezicht gestelde eisen en voorschriften.

Artikel 19: Administratieve voorschriften

19.1 Alle beheers- en beschikkingshandelingen met betrekking tot (tegoeden op) de Effectenrekening zijn onderworpen aan door NIBC Bank vast te stellen administratieve voorschriften en procedures.

19.2 Bij gebreke van tijdige ontvangst van volledige instructies van de Klant is NIBC Bank bevoegd doch niet verplicht om voor rekening en risico van de Klant beheers- en beschikkingshandelingen te verrichten en daarbij keuzes te maken die naar haar oordeel het meest dienstig kunnen zijn aan het belang van een gemiddelde Klant.

Artikel 20: Bewaring van Effecten

20.1 Op de bewaring van Effecten die deel uitmaken van een door NIBC Bank gehouden verzameldepot als bedoeld in de Wet Giraal Effectenverkeer, zijn de bepalingen van die wet alsmede het bepaalde in het volgende artikellid van toepassing. Voor zover die Effecten aan uitloting onderhevig zijn, zal NIBC Bank ervoor zorgdragen dat telkens bij uitloting aan iedere Klant afzonderlijk een met diens gerechtigheid overeenkomend bedrag aan voor aflossing aangewezen Effecten wordt toebedeeld.

20.2 De bewaring in Nederland van alle overige Effecten en van zich in het buitenland bevindende aan toonder en niet aan toonder Effecten geschiedt door de Bewaarder. Op de bewaring van deze Effecten zijn van toepassing het 'Reglement Bewaarneming', zie pagina 14 en verder.

Artikel 21: Inschakeling van derden en bewaring van Effecten door derden

21.1 Bewaarnemer is bevoegd in het kader van de Effectendienstverlening gebruik te maken van derden voor onder meer het in bewaring geven van Effecten aan derden en het verkrijgen van rechten ten aanzien van de Effecten door tussenkomst van derden. NIBC Bank zal in beginsel zorg dragen voor de keuze van derden en zij zal alleen aansprakelijk zijn voor tekortkomingen van derden indien zij bij de keuze van die derde niet de nodige zorgvuldigheid in acht heeft genomen.

21.2 NIBC Bank wordt geacht in elk geval voldoende zorgvuldigheid in acht te hebben genomen, indien het betreffende effect uitsluitend door één daartoe bevoegde derde kan worden bewaard. NIBC Bank is in dat geval niet verplicht tot het maken van een selectie.

21.3 De Klant is zich bewust van de mogelijkheid dat ingeval van niet-nakoming of faillissement van een derde partij, hij niet (al) zijn Effecten of gelden zal kunnen terugkrijgen, en dat dit risico zich met name kan manifesteren in staten waar het financieel toezicht niet waarborgt dat de Effecten of gelden van de Klant zijn afgescheiden van de Effecten of gelden van derden.

21.4 Indien de Bewaarnemer Effecten in bewaring heeft gegeven bij een derde partij, kan deze derde partij de Effecten van de Klant aanhouden via een omnibusaccount waar Effecten van meerdere NIBC Bank Klanten worden bewaard. Met een omnibusaccount wordt hier verstaan een verzamelrekening die wordt aangehouden bij een derde partij op naam van de Bewaarnemer. Klant is zich bewust van de mogelijkheid dat ingeval van niet-nakoming of faillissement van een derde partij, of indien er tekorten ontstaan op een dergelijk omnibusaccount, hij niet (al) zijn Effecten zal kunnen terugkrijgen.

Artikel 22: Uitlevering Effecten

Voor zover Effecten uit leverbaar zijn zal NIBC Bank dan wel de Bewaarnemer zich op verzoek van Klant inspannen om zo mogelijk uitvoering te geven aan een verzoek tot uitlevering. NIBC Bank alsmede de Bewaarnemer zijn gerechtigd Effecten die naar hun oordeel zich redelijkerwijs niet lenen voor open bewaring, uit de administratie te verwijderen.

Artikel 23: Controle coupons

NIBC Bank is niet gehouden om de door Klant ter verzilvering aangeboden coupons van Effecten die niet bij NIBC Bank of de Bewaarnemer in bewaring zijn gegeven, op uitloting te controleren, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 24: Hoofdelijke aansprakelijkheid NIBC Bank

NIBC Bank is jegens de Klant hoofdelijk aansprakelijk voor alle verplichtingen van de Bewaarnemer.

Artikel 25: Beheer

NIBC Bank – voor zover noodzakelijk daartoe gevolmachtigd door de Bewaarnemer - is belast met en gerechtigd om in het kader van de Effectendienstverlening beheers handelingen te verrichten ten aanzien van de Effectenrekening van de Klant. NIBC Bank is bevoegd tegenover derden de rechten van de Klant uit te oefenen, indien dit voor een goed beheer van de Effectenrekening wenselijk of noodzakelijk is. Behoudens het geval van opzet of grove schuld van de Bewaarnemer zelf, is de Bewaarnemer jegens de Klant niet aansprakelijk voor het beheer van de Effectenrekening.

Artikel 26: Verwijderen van Effecten

26.1 Indien de Effectenrekening bepaalde Effecten of vorderingen bevat met een zodanig geringe totale waarde dat gezien de transactiekosten geen positieve verkoopopbrengst kan worden behaald, is NIBC Bank gerechtigd deze Effecten van de Effectenrekening te verwijderen en in een verzameldepot onder te brengen. De Klant houdt aanspraak op enige waarde van de Effecten die nadien nog kan ontstaan.

26.2 Indien het administreren of bewaren van bepaalde Effecten voor NIBC Bank zodanige directe of indirecte kosten of risico's met zich meebrengt, dat naar het oordeel van NIBC Bank redelijkerwijs niet van haar gevegd kan worden deze Effecten langer aan te houden, is NIBC Bank bevoegd de Effecten te verkopen namens de Klant en de opbrengst ervan bij te schrijven op de Geldrekening van de Klant.

26.3 NIBC Bank zal van haar bevoegdheden zoals bedoeld in 26.1 en 26.2 geen gebruikmaken voordat de Klant gedurende een naar het oordeel van NIBC Bank redelijke termijn in de gelegenheid is gesteld de Effecten te verkopen of over te boeken naar een andere (bank)beleggingsonderneming. Deze termijn bedraagt minimaal twee weken.

Artikel 27: Creditering onder voorbehoud

Creditering van de Geldrekening van de Klant door NIBC Bank geschiedt te allen tijde onder het voorbehoud dat NIBC Bank tijdig en behoorlijk in het bezit komt van de tegenwaarde van de betreffende Effecten. Bij gebreke daarvan, is NIBC Bank bevoegd om zonder nadere aankondiging de creditering ongedaan te maken.

Artikel 28: Kosten en tarieven

NIBC Bank brengt voor de door haar en/of de door de Bewaarnemer verrichte Effectendiensten bewaarloon, provisie(s) en (transactie)kosten alsmede door derde(n) aan haar doorbelaste bedragen, in rekening aan de Klant. De tarieven voor deze vergoedingen zoals deze van tijd tot tijd gelden alsmede de daaraan ten grondslag liggende berekeningen, stelt NIBC Bank desgevraagd aan de Klant ter beschikking. NIBC Bank is gerechtigd de door de Klant verschuldigde vergoedingen te debiteren van de Geldrekening.

Artikel 29: Royement

Indien zich een wijziging voordoet in een Effect, zoals een split-up, een afstempeling, een aanvang van de handel ex lotingskans of ex dividend gaan van een fonds, worden lopende orders van de Klant door NIBC Bank of door een gereguleerde markt of multilaterale handelsfaciliteit onder omstandigheden geroyeerd.

Artikel 30: Effectenkrediet

Indien dit tussen partijen is overeengekomen en onder de daarbij gestelde voorwaarden, kan NIBC Bank aan de Klant krediet verstrekken op basis van een pandrecht gevestigd op de Effecten van Klant aangehouden bij NIBC Bank en/of de Bewaarnemer. Indien de Klant een rechtspersoon is, is het Reglement Effectenbevoorschotting NIBC Bank N.V. van toepassing. Indien de Klant geen rechtspersoon is wordt verwezen naar het bepaalde in de Overeenkomst Effectenkrediet.

Artikel 31: Verpanding

31.1 Tot meerdere zekerheid voor al hetgeen NIBC Bank, uit welke hoofde dan ook, al dan niet opeisbaar of onder voorwaarde van de Klant te vorderen heeft of mocht krijgen, verpandt de Klant - voor zover mogelijk - hierbij (en zal de Klant op eerste verzoek van NIBC Bank tot verpanding overgaan) aan NIBC Bank

(a) Al zijn huidige en toekomstige aandelen in de verzameldepots als bedoeld in de Wet Giraal Effectenverkeer waartoe de Klant als deelgenoot gerechtigd is of mocht worden.

(b) Alle aan de Bewaarnemer in bewaring gegeven en in de toekomst in bewaring te geven Effecten - voor zover deze door Bewaarnemer ten behoeve van de Klant geïndividualiseerd zijn of zullen worden - alsmede alle huidige dan wel toekomstige rechten tot uitlevering van Effecten die voortvloeien uit de bewaargeving ten name van de Klant jegens Bewaarnemer, voor zover dit Effecten betreft die niet ten behoeve van de Klant zijn geïndividualiseerd.

(c) Al zijn huidige en toekomstige vorderingen uit welke hoofde dan ook van de Klant jegens NIBC Bank.

31.2 Het in het vorige artikellid bedoelde pandrecht omvat mede een recht van pand op alle terzake de verpande Effecten, rechten en vorderingen te ontvangen vergoedingen. Het pandrecht zal telkens tot stand komen op het moment waarop NIBC Bank dan wel de Bewaarnemer de te verpanden goederen onder zich krijgt respectievelijk het moment waarop de rechten ontstaan.

31.3 Onverminderd het voorgaande is de Klant verplicht om op eerste verzoek van NIBC Bank al datgene te doen en daarvoor medewerking te verlenen teneinde het in dit artikel bedoelde pandrecht te vestigen en verleent daartoe hierbij een onvoorwaardelijk en onherroepelijke volmacht aan NIBC Bank om alle handelingen te verrichten die noodzakelijk dan wel wenselijk zijn met het oog op het vestigen van de in dit artikel bedoelde pandrecht(en).

Artikel 32: Herverpanding

NIBC Bank is bevoegd de Effecten en (andere) vermogensrechten die aan haar zijn verpand te herverpanden tot zekerheid van een schuld van NIBC Bank jegens derden, mits deze schuld het door NIBC Bank van de Klant (al dan niet opeisbaar) te vorderen bedrag niet overschrijdt, de herverpanding slechts geschiedt tot een zodanige omvang als NIBC Bank nodig heeft als zekerheid voor hetgeen zij op het moment van herverpanding van de Klant (al dan niet opeisbaar) te vorderen heeft of kan krijgen en de herverpande Effecten onmiddellijk na aflossing van de schuld door NIBC Bank, geen onderwerp van die herverpanding zijn.

Artikel 33: Tenietgaan van Effecten

Indien Effecten tenietgaan of op andere wijze uit de macht van NIBC Bank en/of de Bewaarnemer raken door een oorzaak die niet aan NIBC Bank en/of de Bewaarnemer kan worden toegerekend, is NIBC Bank noch de Bewaarnemer tot niet meer verplicht dan het treffen van recherchemaatregelen ten aanzien van die Effecten dan wel die Effecten te doen vervangen door duplicaten. In geval van vervanging door duplicaten, dient de Klant aan (nadere) door NIBC Bank te stellen voorwaarden te voldoen waaronder in ieder geval afgifte van een door NIBC Bank op te stellen vrijwaringverklaring.

Artikel 34: Verklaring van Erfrecht

Na het overlijden van een Klant kan NIBC Bank verlangen dat degene(n) die wenst te beschikken over de Effectenrekening en/of Geldrekening op naam van de overleden Klant aangehouden tegoeden, een verklaring van erfrecht overlegt. NIBC Bank is niet gehouden inlichtingen te verstrekken over handelingen met betrekking tot tegoeden op de Effectenrekening en/of de Geldrekening die voor de datum van overlijden van de Klant zijn verricht.

Artikel 35: Faillissement en beslag

35.1 De Klant is verplicht NIBC Bank terstond schriftelijk in te lichten omtrent (iedere aanvraag tot) diens faillissement, indiening van een verzoek tot verlening van (voorlopige) surséance van betaling alsmede de verlening zelf, dan wel (een aanvraag tot) onderbewindstelling of ondercuratelestelling.

35.2 Gedurende faillissement, (voorlopige) wettelijke schuldsanering, onderbewindstelling of ondercuratelestelling van de Klant, mogen alleen door de curator en/of de bewindvoerder van de Klant dan wel door de Klant met medewerking van de bewindvoerder handelingen met betrekking tot tegoeden op de Effectenrekening worden verricht. Indien NIBC Bank en/of de Bewaarnemer een Effectenrekening voor meer Klanten aanhoudt, is daarvoor tevens de medewerking van die andere Klanten vereist.

35.3 Bij (derden) beslaglegging onder NIBC Bank en/of de Bewaarnemer ten laste van de Klant zullen geen beschikkingshandelingen met betrekking tot de desbetreffende tegoeden op de Effectenrekening worden verricht.

Artikel 36: Bescherming persoonsgegevens

NIBC Bank vraagt om persoonsgegevens. Deze gegevens kan NIBC Bank gebruiken voor de doelen zoals beschreven in het privacy- en cookiereglement dat is gepubliceerd op de website www.nibc.nl. Verder houdt NIBC Bank zich aan de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen dat is gepubliceerd op www.nvb.nl.

Artikel 37: Klachten

Indien de Klant ontevreden is omtrent de dienstverlening door NIBC Bank kan de Klant een klacht bij NIBC Bank indienen. NIBC Bank zal de klacht in behandeling nemen, administreren en tijdig behandelen.

Artikel 38: Communicatie

De communicatie tussen de Klant en NIBC Bank, waaronder mede begrepen correspondentie langs schriftelijke, telefonische of elektronische weg, zal in de Nederlandse taal plaatsvinden, tenzij anders overeengekomen. Telefoongesprekken kunnen conform artikel 12 van deze Algemene Voorwaarden worden opgenomen.

Artikel 39: Toepasselijk recht en Forum

39.1 Op de relatie tussen NIBC Bank en de Klant is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

39.2 Geschillen tussen de Klant en NIBC Bank worden aanhangig gemaakt bij de daartoe bevoegde Nederlandse rechter, tenzij wetgeving of internationale verdragen dwingend anders voorschrijven.

39.3 In afwijking van artikel 40.2 is de Klant, indien zij als eisende partij optreedt, bevoegd om, met inachtneming van het geldende reglement, geschillen aanhangig te maken bij het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid).

Artikel 40: Duur en beëindiging

40.1 De rechtsverhouding terzake van de Effectendienstverlening (hierna: de relatie) van NIBC Bank aan de Klant, is aangegaan voor onbepaalde tijd, tenzij partijen uitdrukkelijk en schriftelijk anders zijn overeengekomen.

40.2 Zowel de Klant als NIBC Bank is gerechtigd de relatie met onmiddellijke ingang op te zeggen door middel van een schriftelijk bericht aan de wederpartij.

40.3 De relatie eindigt onmiddellijk zonder dat enige opzegging vereist is, indien de Klant

(a) als rechtspersoon failliet wordt verklaard dan wel (voorlopige) surséance van betaling aanvraagt;

(b) als rechtspersoon ophoudt te bestaan; of

(c) als natuurlijk persoon overlijdt.

40.4 Behoudens voor zover door NIBC Bank en de Klant schriftelijk anders is overeengekomen

(a) worden transacties in Effecten welke op de datum van beëindiging van de relatie nog niet zijn afgewikkeld, door NIBC Bank zoveel mogelijk afgewikkeld; en

(b) blijft gedurende deze afwikkeling ieder der partijen gebonden aan de tussen partijen gesloten overeenkomst(en), alsmede aan de Algemene Voorwaarden.

2. REGLEMENT EFFECTENBEVOORSCHOTTING

Dit Reglement Effectenbevoorschotting geldt voor rechtspersonen.

In dit reglement zijn de voorwaarden en condities opgenomen waarop NIBC Bank N.V. ('NIBC Bank') bereid is krediet aan de Klant te verstrekken met als onderpand de bij NIBC Bank en/of Bewaarnemer in bewaring gegeven Effecten. NIBC Bank is nimmer verplicht Klanten krediet te verstrekken.

Artikel 1: Definities

Alle in dit reglement gebruikte definities hebben dezelfde betekenis als de definities opgenomen in de Algemene Voorwaarden Effectendienstverlening van NIBC Bank. Dit reglement is een overeenkomst strekkende tot kredietverlening en verpanding van Effecten tussen NIBC Bank en Klant en is mede een nadere uitwerking van de in de Algemene Voorwaarden Effectendienstverlening opgenomen bepaling omtrent kredietverlening op basis van de effectenportefeuille als onderpand. De Algemene Voorwaarden Effectendienstverlening zijn op dit reglement van toepassing. Verder worden in dit reglement de navolgende definities en begrippen gebruikt

Bevoorschotting:	het verlenen van een krediet door NIBC Bank aan Klant, op onder meer de uitdrukkelijke voorwaarde dat de Effectenportefeuille aan NIBC Bank wordt verpand
Bevoorschottingswaarde:	de (maximale) hoogte van het bedrag waarvoor NIBC Bank bereid is krediet te verstrekken. Deze hoogte is afhankelijk van de dekkingswaarde die NIBC Bank toekent aan de Effectenportefeuille van Klant die haar tot pand strekt
Effectenbeurs:	een van overheidswege erkende effectenbeurs
Effectenportefeuille:	alle bij NIBC Bank en/of Bewaarnemer op naam van de Klant in bewaring gegeven Effecten
Eurozone:	die landen binnen de Europese Unie die de euro als nationale munteenheid erkend hebben
Fonds:	alle Effecten, behorend tot een specifieke categorie, dat wil zeggen Effecten waaraan gelijke rechten zijn verbonden en die zijn uitgegeven door eenzelfde instelling
Trekkingspercentage:	het percentage van de actuele waarde van een Fonds dat deel uitmaakt van de Effectenportefeuille, dat in aanmerking komt voor bevoorschotting
Spreidingspercentage:	het maximale aandeel dat een enkel Fonds mag uitmaken van de totale portefeuille van de klant. Dit spreidingspercentage wordt berekend over de totale trekkingswaarde van de Effectenportefeuille

Artikel 2: Krediet

2.1 Indien de Klant gebruik wenst te maken van kredietverlening door NIBC Bank tegen verpanding van de bij NIBC Bank in bewaring gegeven Effecten en NIBC Bank bereid is krediet te verstrekken dan zal zulks zijn overeengekomen en vastgelegd in de overeenkomst tot execution only dienstverlening (inclusief bijlagen).

2.2 Het door NIBC Bank aan de Klant te verstrekken krediet zal nimmer meer bedragen dan de Bevoorschottingswaarde van de Effectenportefeuille. Dit krediet is een kredietfaciliteit waarvan de hoogte dagelijks kan variëren.

2.3 Klant zal slechts gerechtigd zijn over het krediet te beschikken, indien en vanaf het moment dat aan alle door NIBC Bank gestelde voorwaarden is voldaan. Daarna beschikt Klant tot wederopzegging over de kredietfaciliteit.

Artikel 3: Verpanding Effectenportefeuille

3.1 Tot zekerheid voor de voldoening door Klant aan al zijn verplichtingen, uit welke hoofde dan ook, jegens NIBC Bank, in het bijzonder voor de terugbetaling van het verstrekte krediet, verpandt Klant zijn Effectenportefeuille hierbij aan NIBC Bank, die deze verpanding hierbij aanvaardt.

3.2 Het pandrecht op de Effectenportefeuille zal tot stand komen op de wijze zoals bepaald in de Algemene Voorwaarden Effectendienstverlening.

Artikel 4: Berekening Bevoorschottingswaarde

4.1 NIBC Bank berekent de Bevoorschottingswaarde van de Effectenportefeuille van Klant aan de hand van de Trekkingspercentages en het Spreidingspercentage, genoemd in respectievelijk artikel 5 en artikel 6.

4.2 De in het vorige artikellid bedoelde percentages worden toegepast op de beurswaarde van de Effectenportefeuille die in bezit is van Klant. De beurswaarde wordt dagelijks vastgesteld aan de hand van de slotkoers van de vorige dag.

4.3 Indien de Effectenportefeuille niet de in artikel 6 lid 2 vereiste spreiding heeft, kan NIBC Bank een lagere Bevoorschottingswaarde toekennen.

Artikel 5: Trekkingspercentages

5.1 De Trekkingspercentages ter berekening van de Bevoorschottingswaarde van de Effectenportefeuille, als bedoeld in dit reglement, luiden als volgt

(a) voor aandelen en/of participaties in beleggingsfondsen genoteerd aan een effectenbeurs binnen de eurozone bedraagt het Trekkingspercentage 60% (zestig procent) van de beurswaarde;

(b) voor in euro's luidende obligaties genoteerd aan een effectenbeurs binnen de Eurozone bedraagt het Trekkingspercentage 80% (tachtig procent) van de beurswaarde; en

(c) voor aandelen en obligaties genoteerd op een voor NIBC Bank aanvaardbare buitenlandse beurs buiten de Eurozone en voor niet in euro's luidende obligaties genoteerd aan een effectenbeurs binnen de Eurozone bedragen de Trekkingspercentages 50% (vijftig procent) van de beurswaarde.

5.2 Warrants, opties en andere financiële producten komen niet in aanmerking voor Bevoorschotting. NIBC Bank is gerechtigd om zonder opgave van redenen op ieder moment van het bovenstaande af te wijken danwel bepaalde effecten niet in aanmerking te nemen voor Bevoorschotting.

5.3 Voor het berekenen van de Bevoorschottingswaarde worden in aandelen converteerbare obligatieleningen beschouwd als aandelen.

5.4 Marginverplichtingen worden in mindering gebracht op de Bevoorschottingswaarde.

5.5 Een eventueel ten laste van klant in de boeken van NIBC Bank voorkomend obligo uit hoofde van door NIBC Bank gestelde garanties, of uit enig andere hoofde ook, zal in mindering komen op de Bevoorschottingswaarde.

Artikel 6: Voorwaarden spreiding en Spreidingspercentage

6.1 Klant draagt zorg voor een evenwichtige opbouw van de Effectenportefeuille.

6.2 Om in aanmerking te komen voor de maximale Bevoorschottingswaarde is Klant gehouden een zodanige spreiding binnen de Effectenportefeuille aan te brengen dat de beurswaarde van één (1) Fonds niet meer dan 25% (vijfentwintig procent) van de totale beurswaarde van de Effectenportefeuille bedraagt.

Artikel 7: Wijziging Trekkingspercentages en Spreidingspercentage

7.1 NIBC Bank behoudt zich te allen tijde het recht voor om wijziging(en) aan te brengen in de vermelde Trekkingspercentages en het Spreidingspercentage.

7.2 Indien NIBC Bank het Trekkingspercentage en/of het Spreidingspercentage voor een bepaalde categorie van Fondsen wijzigt, dan stelt NIBC Bank Klant hiervan schriftelijk in kennis.

7.3 Indien de wijziging tot gevolg heeft dat het verstrekte krediet aan Klant de Bevoorschottingswaarde van de Effectenportefeuille overschrijdt, zal NIBC Bank klant hiervan schriftelijk in kennis stellen. Klant verbindt zich om alsdan - indien noodzakelijk - onmiddellijke maatregelen te treffen die bewerkstelligen dat het krediet de Bevoorschottingswaarde van de Effectenportefeuille niet overschrijdt, conform het gestelde in artikel 9 van dit reglement.

Artikel 8: Verplichting Klant voor voldoende Bevoorschottingswaarde

8.1 Het aan de Klant te verstrekken krediet zal nimmer de Bevoorschottingswaarde van de Effectenportefeuille mogen overschrijden.

8.2 Indien het door NIBC Bank aan de Klant verstrekte krediet, door welke omstandigheid dan ook de Bevoorschottingswaarde van de Effectenportefeuille overschrijdt zal de Klant onmiddellijk, maar in ieder geval binnen vijf werkdagen, overgaan tot bijstorting in contanten en/of het stellen van additionele zekerheden en/of de verkoop van Effecten uit de betreffende Effectenportefeuille.

8.3 Klant verklaart het krediet niet mede aan te wenden tot het behalen van rentevoordelen c.q. tot het plegen van rentearbitrage door middel van transacties welke niet geacht kunnen worden te behoren tot het normale beheer van het vermogen van Klant.

Artikel 9: Opeisbaarheid

De kredietfaciliteit en het door Klant verschuldigde debetsaldo is terstond en zonder opzegging, ingebrekestelling, of andere formaliteit opeisbaar

(a) wanneer Klant zijn verplichtingen uit dit reglement of enige andere overeenkomst met NIBC Bank toerekenbaar niet nakomt;

(b) bij overlijden van Klant of wanneer Klant onder curatele of bewind wordt gesteld;

(c) indien Klant zodanige voorbereidingen treft dat de verwachting gerechtigd is dat Klant Nederland spoedig zal verlaten;

(d) indien Klant enig bedrag ter zake van het verstrekte krediet niet, niet tijdig of niet behoorlijk voldoet;

(e) het faillissement van Klant wordt aangevraagd, Klant een eigen aangifte tot faillietverklaring doet, Klant failliet wordt verklaard, een akkoord buiten faillissement aanbiedt of (voorlopige) surséance van betaling aanvraagt;

(f) wanneer op een aanzienlijk deel van het vermogen van Klant conservatoir dan wel executoriaal beslag wordt gelegd of daarop anderszins verhaal wordt gezocht.

(g) indien Klant binnen de door NIBC Bank gestelde termijn van maximaal vijf werkdagen geen gevolg geeft aan het verzoek van NIBC Bank tot het stellen van zekerheden, vervangen of aanvullen van onderpand, margin of welke zekerheid ten behoeve van het verstrekte krediet dan ook. In dat geval is NIBC Bank bevoegd om binnen de gestelde termijn de effectenposities te sluiten dan wel andere zekerheden uit te winnen; en/of

(h) bij beëindiging van de tussen NIBC Bank en Klant gesloten overeenkomst tot execution only dienstverlening (inclusief bijlagen).

3. REGLEMENT BEWAARNEMING

Dit Reglement Bewaarneming in van toepassing op bewaring van effecten zoals gesteld in artikel 20.2 van de Algemene Voorwaarden Effectendienstverlening.

In dit reglement wordt verstaan onder '**Bewaarnemer**': NIBC Bank en/of een derde partij aangewezen door NIBC Bank.

1. De Bewaarnemer draagt er zorg voor dat:

(a) alle effecten niet opgenomen in een verzameldepot als bedoeld in de Wet giraal effectenverkeer ('Wge'), zoals deze van tijd tot tijd zal luiden, die de Bewaarnemer in eigen naam onder zich heeft of onder zich zal krijgen ten behoeve van een klant teneinde deze voor een klant in bewaring te houden, door de Bewaarnemer namens die klant en op diens naam in bewaring zullen worden gegeven aan de Bewaarnemer en door de Bewaarnemer voor de klant in bewaring zullen worden genomen; en

(b) alle door NIBC Bank uit hoofde van de relatie tussen de klant en NIBC Bank voor een klant gehouden Rechten (als hierna omschreven) uitsluitend worden gehouden door de Bewaarnemer en door de Bewaarnemer ten behoeve van de betreffende klant worden uitgeoefend, een en ander voor zover zulks ten aanzien van het betreffende Recht redelijkerwijs mogelijk is.

Onder '**Rechten**' wordt verstaan alle door de Bewaarnemer als zodanig aanvaarde rechten die door NIBC Bank en/of de Bewaarnemer op eigen naam gehouden worden ten behoeve van klanten ten aanzien van (i) effecten aan toonder die zich in het buitenland bevinden en (ii) niet aan toonder luidende effecten.

Onder '**effecten**' worden verstaan aandelen, obligaties en alle overige door de Bewaarnemer als zodanig aanvaarde goederen.

2. De bepalingen 3 en 4 zijn uitsluitend van toepassing op de door de Bewaarnemer voor de klant in bewaring genomen effecten. De bepalingen 5 tot en met 7 zijn uitsluitend van toepassing op de door de Bewaarnemer gehouden Rechten.

3. Hoewel - behoudens in die gevallen waarin de effecten zouden zijn geïndividualiseerd - de juridische eigendom der effecten bij de Bewaarnemer berust, is het de Bewaarnemer niet toegestaan enig aan de eigendom der effecten verbonden recht uit te oefenen, behoudens de rechten van de eigenaar voortvloeiend uit onvrijwillig bezitsverlies.

4.1 De Bewaarnemer is gehouden de nummers van de effecten te individualiseren, met dien verstande dat zij:

(a) van premie-obligaties en van andere effecten waarbij aan speciale nummers speciale rechten verbonden zijn de nummers te allen tijde voor iedere klant afzonderlijk moet individualiseren;

(b) van effecten - niet onder (a) vallende - welke aan uitloting onderhevig zijn, tijdig voor het tijdstip waarop een uitloting plaatsvindt, de nummers of delen van nummers en/of andere kenmerken die bij loting van belang zijn, voor iedere klant afzonderlijk moet individualiseren; en

(c) de onder (a) en (b) bedoelde nummers, delen van nummers en/of kenmerken aan de klant moet verantwoorden.

4.2 De Bewaarnemer heeft echter, wanneer hem dat in het belang van een klant raadzaam voorkomt, de bevoegdheid ook andere effecten dan die hierboven onder (a) en (b) genoemd voor een klant te individualiseren door vastlegging van de nummers en deze individualisering wederom op te heffen.

5. De Bewaarnemer zal met betrekking tot de door haar ten behoeve van de klant gehouden Rechten uitsluitend jegens de klant verplichtingen hebben. De klant is bij uitsluiting bevoegd aan NIBC Bank opdrachten met betrekking tot de voor hem gehouden Rechten te verstrekken, welke NIBC Bank namens klant aan de Bewaarnemer zal verstrekken. Het is de Bewaarnemer niet toegestaan de Rechten uit te oefenen, anders dan overeenkomstig de instructies van de klant en het in deze bepalingen bepaalde.

6. De Bewaarnemer zal voor zover het zulks nodig acht in verband met de werkzaamheden ten behoeve van klanten, gebruik maken van derden, waarbij onder meer sprake zal kunnen zijn van het in bewaring geven van effecten aan derden en het verkrijgen van rechten ten aanzien van effecten via derden. NIBC Bank draagt zorg voor selectie van die

derden. NIBC Bank is niet aansprakelijk voor tekortkomingen van die derden indien zij aantoonbaar dat zij bij de keuze van die derden de nodige zorgvuldigheid in acht heeft genomen. Indien NIBC Bank niet aansprakelijk is voor tekortkomingen van die derden, dan zal zij, indien de klant schade heeft geleden, in ieder geval al het redelijke doen om de klant behulpzaam te zijn bij het ongedaan maken van zijn schade.

7. NIBC Bank en de Bewaarnemer zullen niet verplicht zijn de nummers van de Bewaarnemer gehouden Rechten of de daarmee corresponderende effecten te registreren, zij het dat met betrekking tot Rechten ten aanzien van effecten waarbij bijzondere rechten verbonden zijn aan bepaalde nummers, de betreffende nummers apart voor de klant zullen worden geadmistreerd, en dat voor zover de Rechten of de daartegenover staande effecten onderhevig zijn aan uitloting, NIBC Bank en de Bewaarnemer ervoor zorg zullen dragen dat, telkens bij uitloting, een bedrag wordt toegewezen aan de klant, dat overeenkomt met de gerechtigheid van de klant tot voor aflossing aangewezen Rechten of daartegenover staande effecten.

8. De voor- en nadelen welke voortvloeien uit of verband houden met de eigendom c.q. het eigenaarschap van de in bewaring gegeven effecten en gehouden Rechten komen voor rekening en risico van de klant, zodat de Bewaarnemer ter zake van deze effecten of Rechten geen enkel economisch of commercieel risico loopt.

9. NIBC Bank is belast met de werkzaamheden die het beheer der aan de Bewaarnemer in bewaring gegeven effecten en door de Bewaarder gehouden Rechten met zich brengt, waaronder het innen van rente en dividenden, het realiseren van claimrechten, het verkrijgen van nieuwe coupon- of dividendbladen, het verrichten van conversiehandelingen, het deponeren van aandelen voor aandeelhoudersvergaderingen alsmede met het uitvoeren van verkoopopdrachten en het (doen) geven van instructies aan correspondenten met betrekking tot dergelijke werkzaamheden.

10.1 De Bewaarnemer is verplicht met betrekking tot elke soort effecten en Rechten er te allen tijde zorg voor te dragen dat de door haar gehouden effecten en Rechten van die soort naar hun inhoud en - waar toepasselijk - hoeveelheid overeenstemmen met de daartegenover staande rechten (tot uitlevering) van klanten jegens de Bewaarnemer.

10.2 Indien door een oorzaak welke niet aan de opzet of grove schuld van NIBC Bank en/of de Bewaarnemer kan worden toegerekend, (i) de door de Bewaarnemer gehouden Rechten van enige fondssoort te eniger tijd tekort schieten ten opzichte van de daartegenover staande rechten van klanten jegens de Bewaarnemer ten aanzien van genoemde fondssoort, dan wel (ii) de door de Bewaarnemer bewaarde effecten van een fondssoort, welke niet door vastlegging van de nummers als eigendom van bepaalde klanten zijn aangemerkt, teniet gaan of op andere wijze uit de macht van de Bewaarnemer dan wel NIBC Bank geraken, zal het tekort door de Bewaarnemer worden omgeslagen over de klanten die rechten ten aanzien van een betreffende fondssoort kunnen doen gelden jegens de Bewaarnemer aan het einde van de werkdag in Nederland voorafgaand aan de dag waarop het verschil door NIBC Bank in Nederland wordt vastgesteld en wel in verhouding tot de omvang van de rechten van die klanten ten aanzien van de betreffende fondssoort op dat moment. Ingeval een tekort wordt omgeslagen is de Bewaarnemer niet aansprakelijk jegens klanten dan wel tot enige schadevergoeding gehouden.

10.3 de Bewaarnemer en/of NIBC Bank zijn in het geval als bedoeld in het voorgaande lid tot niet meer verplicht dan het nemen van maatregelen teneinde te trachten de oorzaak van het verschil voor zover mogelijk weg te nemen en het treffen van maatregelen om de uit de macht van de Bewaarnemer geraakte effecten te doen vervangen door duplicaten dan wel recherchemaatregelen te dien aanzien. Met name zijn de Bewaarnemer en/of NIBC Bank niet verplicht effecten of Rechten te verwerven ter opheffing van het verschil. De kosten gemaakt met de in dit artikellid bedoelde maatregelen kunnen op dezelfde voet als in de vorige alinea voor het tekort bepaald is worden omgeslagen.

10.4 De in de tweede alinea bedoelde omslag van het tekort zal geheel of gedeeltelijk ongedaan gemaakt worden naarmate dat tekort ten gevolge van door de Bewaarnemer dan wel NIBC Bank genomen maatregelen afneemt.

10.5 Zodra de Bewaarnemer ontdekt dat er een tekort is ontstaan of kan ontstaan heeft zij het recht uitvoering van opdrachten met betrekking tot de effecten of Rechten van de betreffende fondssoort te weigeren, totdat vastgesteld is dat geen tekort ontstaat of omslag van het tekort heeft plaatsgevonden. De Bewaarnemer zal in een dergelijk geval met de meeste spoed handelen en indien er sprake is van een omslag daarover terstond aan klanten die daarbij betrokken zijn mededeling doen.

11. Voor de door de klant aan NIBC Bank en/of de Bewaarnemer voor hun werkzaamheden verschuldigde bedragen zal NIBC Bank de in haar boeken gevoerde rekening van de klant debiteren.
12. NIBC Bank garandeert jegens de klant de adequate nakoming van alle verplichtingen van de Bewaarnemer jegens de klant.
13. Wijzigingen en aanvullingen van deze bepalingen door NIBC Bank, zullen voor de klant bindend zijn nadat de klant hier minstens één maand van tevoren schriftelijk over is geïnformeerd. Als de klant niet akkoord gaat met een wijziging of aanvulling, moet de klant dat aan NIBC Bank doorgeven voordat de wijziging ingaat.
14. Indien en voor zover op grond van haar onredelijk bezwarende karakter of op grond van redelijkheid en billijkheid op enige hier opgenomen bepaling geen beroep kan worden gedaan, komt deze de werking toe van een als een geldig aan te merken bepaling, waarvan de strekking in zodanige mate aan de eerste bepaling beantwoordt, dat aangenomen moet worden dat deze bepaling zou zijn opgenomen, indien van de eerste wegens haar ongeldigheid was afgezien.
15. Op deze bepalingen en de door deze bepalingen beheerste werkzaamheden van NIBC Bank en de Bewaarnemer is Nederlands recht van toepassing. Geschillen met betrekking tot deze bepalingen en bedoelde werkzaamheden kunnen worden voorgelegd aan de bevoegde Nederlandse rechter. Indien de klant als eisende partij optreedt, is de klant bevoegd om binnen de grenzen van de desbetreffende reglementen van het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD) en de Klachtencommissie DSI geschillen bij die commissies aanhangig te maken.

4. ALGEMENE BANKVOORWAARDEN 2017

Wij zijn ons als bank bewust van onze maatschappelijke functie. Wij willen een betrouwbare, dienstbare en transparante bank zijn. Daarom houden wij zo goed mogelijk rekening met de belangen van al onze klanten, medewerkers, aandeelhouders, andere kapitaalverschaffers en de samenleving als geheel.

Deze Algemene Bankvoorwaarden (ABV) zijn in overleg tussen de Nederlandse Vereniging van Banken en de Consumentenbond opgesteld. Dit is gebeurd in het kader van de Coördinatiegroep Zelfreguleringsoverleg van de Sociaal-Economische Raad. Ook is er overleg geweest met VNO-NCW, MKB-Nederland, LTO Nederland en ONL voor Ondernemers.

De ABV zijn in gebruik vanaf 1 maart 2017. De tekst is op 29 augustus 2016 door de Nederlandse Vereniging van Banken neergelegd onder nummer 60/2016 bij de griffie van de rechtbank in Amsterdam.

Artikel 1: Toepasselijkheid

De ABV gelden voor alle producten en diensten en de hele relatie tussen u en ons. Regels die speciaal voor een product of dienst gelden, vindt u in de daarvoor geldende overeenkomst of de daarbij behorende bijzondere voorwaarden.

1. In deze Algemene Bankvoorwaarden (ABV) staan basisregels waaraan wij ons moeten houden en u ook. Deze gelden voor alle producten en diensten die u van ons afneemt of zal afnemen en de hele relatie die u met ons heeft of zal hebben. Het gaat hier om rechten en verplichtingen van u en van ons.
2. Voor onze dienstverlening sluit u een of meer overeenkomsten met ons voor producten of diensten die u bij ons afneemt. Als er in de overeenkomst een bepaling staat die strijdig is met de ABV, gaat die voor op de ABV.
3. Als u voor een product of dienst een overeenkomst sluit, kunnen er bij de overeenkomst bijzondere voorwaarden horen. In die bijzondere voorwaarden staan regels die speciaal gelden voor dat product of die dienst.

Een voorbeeld van bijzondere voorwaarden:

Het kan zijn dat u een overeenkomst sluit om een betaalrekening te openen. Bij die overeenkomst kunnen dan bijzondere voorwaarden voor betalen horen.

Als er in de bijzondere voorwaarden een bepaling staat die strijdig is met de ABV, gaat die voor op de ABV. Maar als u een consument bent, kan die bepaling geen rechten of bescherming verminderen die de ABV aan u toekennen.

4. Verder geldt:

- (a) Het kan zijn dat u zelf ook algemene voorwaarden gebruikt (bijvoorbeeld als u een onderneming heeft). Dan gelden de ABV en niet uw eigen algemene voorwaarden. Uw eigen algemene voorwaarden gelden alleen als wij dat schriftelijk met u afspreken.
- (b) Het kan zijn dat u (ook) een relatie heeft met een buitenlandse vestiging van ons. Deze kan lokale voorwaarden hebben, bijvoorbeeld omdat die beter aansluiten bij de wetgeving die in dat land geldt. Als er in die lokale voorwaarden een bepaling staat die strijdig is met een bepaling in de ABV of een bepaling in de Nederlandse bijzondere voorwaarden, dan gaan op dat punt de lokale voorwaarden voor.

Artikel 2: Zorgplicht

Wij hebben een zorgplicht. U bent ook zorgvuldig tegenover ons en u mag van onze dienstverlening geen misbruik maken.

1. Wij zijn bij onze dienstverlening zorgvuldig en houden hierbij zo goed mogelijk rekening met uw belangen. Dit doen wij op een manier die aansluit bij de aard van de dienstverlening. Deze belangrijke regel geldt altijd. Andere regels in de ABV of in de voor producten of diensten geldende overeenkomsten en de daarbij behorende bijzondere voorwaarden kunnen dit niet veranderen.

Wij streven naar begrijpelijke producten en diensten. Ook streven wij naar begrijpelijke informatie over die producten en diensten en de risico's ervan.

2. U bent zorgvuldig tegenover ons en houdt zo goed mogelijk rekening met onze belangen. U werkt eraan mee dat wij onze dienstverlening correct kunnen uitvoeren en aan onze verplichtingen kunnen voldoen. Hiermee bedoelen wij niet alleen onze verplichtingen tegenover u, maar bijvoorbeeld ook verplichtingen die wij in verband met onze

dienstverlening aan u hebben tegenover toezichhouders of fiscale of andere (nationale, internationale of supranationale) autoriteiten. U geeft ons, als wij daarom vragen, de informatie en documentatie die wij daarvoor nodig hebben. Als het u duidelijk moet zijn dat wij die informatie of documentatie nodig hebben, geeft u die uit uzelf.

U mag onze diensten of producten alleen gebruiken waarvoor ze zijn bedoeld en hiervan geen misbruik (laten) maken. Denkt u bij misbruik bijvoorbeeld aan strafbare feiten of activiteiten die schadelijk zijn voor ons of onze reputatie of die de werking en betrouwbaarheid van het financiële stelsel kunnen schaden.

Artikel 3: Activiteiten en doeleinden

Wij vragen u om informatie om misbruik te voorkomen en risico's te beoordelen.

1. Banken hebben een sleutelrol in het nationale en internationale financiële stelsel. Helaas wordt onze dienstverlening soms misbruikt, bijvoorbeeld voor het witwassen van geld. Wij willen misbruik voorkomen en moeten dit volgens de wet ook doen. Wij hebben hiervoor informatie van u nodig. De informatie kan bijvoorbeeld ook nodig zijn voor de beoordeling van onze risico's of het goede verloop van onze dienstverlening. Daarom informeert u ons, als wij dat vragen, in ieder geval over:

(a) uw activiteiten en doelen

(b) waarom u een product of dienst van ons afneemt of wilt afnemen

(c) hoe u bent gekomen aan geld, waardepapieren of andere zaken die u bij of via ons onderbrengt.

Ook verstrekt u ons alle informatie die wij nodig hebben om te bepalen in welk(e) land(en) u fiscaal inwoner bent.

2. U werkt eraan mee dat wij de informatie kunnen controleren. Bij het gebruik van de informatie houden wij ons aan de geldende privacyregelgeving.

Artikel 4: Niet-openbare informatie

Niet-openbare informatie hoeven wij niet te gebruiken.

1. Bij onze dienstverlening aan u kunnen wij gebruikmaken van informatie die wij van u krijgen. Ook mogen wij bijvoorbeeld informatie gebruiken die openbaar is. Openbare informatie is informatie waarmee iedereen bekend kan zijn, bijvoorbeeld omdat die informatie in de krant staat of op het internet.

2. Het kan zijn dat wij buiten onze relatie met u informatie hebben die niet openbaar is. U mag niet van ons verlangen dat wij deze informatie gebruiken voor onze dienstverlening aan u. Deze informatie kan vertrouwelijk of koersgevoelig zijn.

Een voorbeeld:

Het kan zijn dat bij ons vertrouwelijk bekend is dat het met een beursgenoteerde onderneming financieel slecht of juist heel goed gaat. Wij mogen die informatie dan niet gebruiken bij een beleggingsadvies aan u.

Artikel 5: Inschakeling derden

Wij mogen anderen inschakelen. Als wij dit doen, moeten wij zorgvuldig te werk gaan.

1. Wij mogen bij onze dienstverlening anderen inschakelen en werkzaamheden uitbesteden. Als wij dit doen bij de uitvoering van een overeenkomst met u, dan verandert hierdoor niet dat wij uw aanspreekpunt en contractspartij zijn.

Een paar voorbeelden:

(a) Zaken, waardepapieren, effecten of financiële instrumenten kunnen wij door een ander laten bewaren. Wij mogen dit namens u of op eigen naam doen.

(b) Bij de uitvoering van het betalingsverkeer zijn ook anderen betrokken.

Wij kunnen anderen ook inschakelen bij onze bedrijfsvoering, bijvoorbeeld om onze systemen te laten functioneren.

2. Het kan zijn dat u ons een volmacht geeft voor één of meer bepaalde rechtshandelingen. Met die volmacht kunnen wij deze rechtshandelingen namens u verrichten. U bent dan daaraan gebonden. Voor volmachten die wij van u hebben geldt in ieder geval:

(a) Als bij de uitvoering een wederpartij betrokken is, mogen wij ook zelf als wederpartij optreden.

Een voorbeeld:

Wij hebben uw volmacht om onder andere tegoeden die u bij ons heeft, aan onszelf te verpanden (zie artikel 24 lid 1 ABV). Als wij die volmacht gebruiken, verpanden wij uw tegoeden namens u aan ons.

(b) Wij mogen de volmacht ook doorgeven aan een ander. Die ander kan dan de volmacht gebruiken. Wij zijn zorgvuldig bij de keuze van de ander aan wie wij de volmacht doorgeven.

(c) Als onze onderneming (gedeeltelijk) wordt voortgezet door een ander, bijvoorbeeld als gevolg van fusie of splitsing, dan kan die ander ook van de volmacht gebruik maken.

3. Wij kiezen anderen die wij inschakelen met de nodige zorgvuldigheid. Heeft u zelf een ander ingeschakeld of aangewezen, dan zijn de gevolgen van die keuze voor u.

Artikel 6: Risico van verzendingen

Voor wie is het risico van verzendingen?

1. Het kan zijn dat wij in uw opdracht geld verzenden of financiële instrumenten (zoals aandelen of obligaties). Het risico van verloren gaan of beschadiging van de verzending is dan voor ons. Als de verzending bijvoorbeeld verloren gaat, vergoeden wij u de waarde.

2. Het kan ook zijn dat wij in uw opdracht andere zaken of waardepapieren verzenden, zoals een eigendomsbewijs van bepaalde goederen (bijvoorbeeld een cognossement). Het risico van verloren gaan of beschadiging van de verzending is dan voor u. Veroorzaken wij echter schade doordat wij onzorgvuldig te werk gaan bij de verzending, dan komt die schade voor onze rekening.

Artikel 7: Informatie over u en uw vertegenwoordiger

Wij hebben gegevens nodig over u en uw vertegenwoordiger. Wijzigingen geeft u aan ons door.

1. Informatie

Wij zijn wettelijk verplicht uw identiteit te controleren. Als wij daarom vragen geeft u ons onder meer de volgende informatie:

(a) Informatie over natuurlijke personen

- i. voor- en achternamen, geboortedatum, woonplaats en burgerservicenummer.
U werkt mee aan de controle van uw identiteit door ons een geldig identiteitsbewijs te laten zien dat wij hiervoor geschikt vinden, zoals een paspoort.
- ii. burgerlijke staat en huwelijks- of partnerschapsgoederenregime.
Van die informatie kan afhangen of u voor bepaalde handelingen elkaars toestemming nodig heeft of dat u eventueel gemeenschappelijk vermogen heeft waarop vorderingen verhaalbaar zijn.

(b) Informatie over zakelijke klanten

rechtsvorm, inschrijvingsnummer in het Handelsregister en/of andere registers, statutaire vestigingsplaats, BTW-nummer, inzicht in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur.

U werkt eraan mee dat wij deze informatie kunnen controleren. Wij gebruiken deze informatie bijvoorbeeld voor de nakoming van wettelijke verplichtingen of voor onze dienstverlening aan u.

Ook over uw vertegenwoordiger kunnen wij deze informatie nodig hebben. Uw vertegenwoordiger moet die informatie aan ons geven en eraan meewerken dat wij deze informatie kunnen controleren. Die vertegenwoordiger kan bijvoorbeeld zijn:

- (a) een wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarige (meestal moeder/vader)
- (b) een gevolmachtigde
- (c) een bestuurder van een rechtspersoon.

2. Wijzigingen doorgeven

Veranderingen in gegevens over u en uw vertegenwoordiger moeten meteen aan ons worden doorgegeven. Dit is belangrijk voor de uitvoering van onze wettelijke verplichtingen en onze dienstverlening aan u.

Het kan ook zijn dat u eerst geen vertegenwoordiger nodig heeft voor uw bankzaken, maar later wel. Dit moet dan meteen aan ons worden doorgegeven.

Denkt u bijvoorbeeld aan de volgende situaties:

- (a) uw vermogen komt onder bewind
- (b) u komt onder curatele
- (c) u komt in een schuldsaneringsregeling, krijgt (voorlopige) surseance van betaling of gaat failliet, of
- (d) u kunt om een andere reden niet zelf alle rechtshandelingen (onaantastbaar) verrichten.

3. Opslaan van informatie

Wij mogen de informatie registreren en bewaren. Soms zijn wij daartoe zelfs verplicht. Ook mogen wij van de documenten waaruit deze informatie blijkt, bijvoorbeeld een paspoort, een kopie maken voor onze administratie. Wij houden ons hierbij aan de geldende privacyregelgeving.

Artikel 8: Handtekening

Waarom willen wij een voorbeeld van uw handtekening?

1. Het kan nodig zijn dat u uw handtekening gebruikt om uw akkoord te geven aan een opdracht of een andere handeling die u met ons verricht. Er zijn handgeschreven handtekeningen en elektronische handtekeningen. Om uw handgeschreven handtekening te kunnen herkennen, willen wij weten hoe deze eruit ziet. Wij kunnen u vragen om een voorbeeld van uw handgeschreven handtekening en daarbij nadere aanwijzingen geven. U voldoet dan hieraan. Dit geldt ook voor uw vertegenwoordiger.
2. Wij mogen op het voorbeeld van uw handtekening afgaan, totdat u ons meedeelt dat uw handtekening is veranderd. Dit geldt ook voor de handtekening van uw vertegenwoordiger.
3. Het kan zijn dat u of uw vertegenwoordiger in verschillende rollen tegenover ons optreedt. Het is namelijk mogelijk zelf klant te zijn en daarnaast vertegenwoordiger van een of meer anderen. Zo kan het zijn dat u zelf als klant een betaalrekening bij ons heeft en u daarnaast van een andere klant een volmacht heeft om van zijn betaalrekening betalingen te doen. Als u of uw vertegenwoordiger in de ene rol een voorbeeld van uw handtekening aan ons geeft, geldt dit voorbeeld ook in alle andere rollen waarin u of uw vertegenwoordiger met ons handelt.

Artikel 9: Vertegenwoordiging en volmacht

U kunt zich door iemand laten vertegenwoordigen maar wij kunnen hieraan regels stellen. Wijzigingen geeft u meteen door. U en uw vertegenwoordiger houden elkaar op de hoogte.

1. Vertegenwoordiging

U kunt zich laten vertegenwoordigen door een gevolmachtigde of andere vertegenwoordiger. Wij kunnen regels en beperkingen stellen aan vertegenwoordiging. Denkt u bijvoorbeeld aan regels over vorm en inhoud van een volmacht. Als uw vertegenwoordiger namens u handelt, bent u daaraan gebonden.

Wij zijn niet verplicht om met uw vertegenwoordiger te (blijven) handelen. Het kan zijn dat wij dit weigeren, bijvoorbeeld wegens:

- (a) bezwaar tegen de persoon van de vertegenwoordiger (bijvoorbeeld omdat deze zich misdraagt)
- (b) twijfel over de geldigheid of de inhoud van de vertegenwoordigingsbevoegdheid.

Uw gevolmachtigde mag zijn volmacht niet doorgeven aan een ander, tenzij wij dit goedvinden. Dit is belangrijk om bijvoorbeeld te voorkomen dat uw rekening verkeerd kan worden gebruikt.

2. Wijziging in vertegenwoordiging

Als de bevoegdheid van uw vertegenwoordiger (of diens vertegenwoordiger) verandert of niet (meer) bestaat, deelt u dit meteen schriftelijk aan ons mee. Zolang wij deze mededeling niet van u hebben ontvangen, mogen wij aannemen dat die bevoegdheid ongewijzigd bestaat. U mag er niet van uitgaan dat wij op andere wijze, bijvoorbeeld via openbare registers, te weten komen dat de bevoegdheid is veranderd of niet (meer) bestaat.

Na uw mededeling dat de bevoegdheid van uw vertegenwoordiger is veranderd of niet (meer) bestaat, hebben wij enige tijd nodig om onze dienstverlening hierop aan te passen. Het kan zijn dat uw vertegenwoordiger voor of enige tijd na die mededeling nog een opdracht had gegeven. Als de uitvoering daarvan redelijkerwijs niet is te voorkomen, dan bent u daaraan gebonden.

3. Uw vertegenwoordiger houdt zich aan dezelfde regels als u. U informeert elkaar.

Alle regels die voor u gelden in uw relatie met ons, gelden ook voor uw vertegenwoordiger. U bent ervoor verantwoordelijk dat uw vertegenwoordiger zich daaraan houdt. Ook moeten u en uw vertegenwoordiger elkaar steeds goed blijven informeren over alles wat er in uw relatie met ons van belang kan zijn.

Een voorbeeld:

Uw vertegenwoordiger heeft een bankpas waarvan hij of zij namens u gebruik kan maken. Die vertegenwoordiger moet zich dan aan dezelfde veiligheidsvoorschriften houden als u. Als wij deze voorschriften aan u bekendmaken, geeft u deze meteen aan uw vertegenwoordiger door.

Artikel 10: Persoonsgegevens

Hoe gaan wij om met persoonsgegevens?

1. Wij mogen persoonsgegevens van u en uw vertegenwoordiger verwerken. Dit geldt ook voor gegevens over producten en diensten die u van ons afneemt. Persoonsgegevens zijn gegevens die informatie geven over een bepaald iemand. Denkt u bijvoorbeeld aan gegevens zoals uw geboortedatum, adres of geslacht. Verwerken van persoonsgegevens betekent onder meer verzamelen, bewaren en gebruiken hiervan.

Als wij met andere rechtspersonen een groep vormen, mogen de gegevens worden uitgewisseld en verwerkt binnen deze groep. Wij mogen persoonsgegevens ook uitwisselen met anderen die wij inschakelen bij onze bedrijfsvoering of de uitvoering van onze dienstverlening. Denkt u bijvoorbeeld aan anderen die wij inschakelen om onze systemen te laten functioneren of bij het uitvoeren van het betalingsverkeer.

Wij houden ons hierbij aan wet- en regelgeving en onze gedragscodes.

2. Uitwisseling van gegevens kan meebrengen dat er gegevens terechtkomen in landen waar persoonsgegevens minder worden beschermd dan in Nederland.

Bevoegde autoriteiten van landen waar persoonsgegevens zich tijdens of na verwerking bevinden, kunnen naar die gegevens een onderzoek instellen.

Artikel 11: (Beeld- en geluid-)opnamen

Maken wij beeld- / geluidopnamen van u?

1. Soms maken wij beeld- en/of geluidopnamen bij onze dienstverlening. Het kan zijn dat u daarop voorkomt. Als wij opnamen maken, houden wij ons daarbij aan wet- en regelgeving en onze gedragscodes. Wij maken bijvoorbeeld opnamen voor:

(a) *Een goede bedrijfsvoering en kwaliteitsbewaking*

Wij kunnen bijvoorbeeld telefoongesprekken opnemen voor scholing van onze werknemers.

(b) *Bewijslevering*

Wij kunnen bijvoorbeeld een opname maken van:

- i. een opdracht die u ons telefonisch geeft, of
- ii. de telefonische melding die u aan ons doorgeeft van verlies of diefstal van uw bankpas.

(c) *Criminaliteitsbestrijding*

Een voorbeeld: beeldopnamen bij geldautomaten.

2. Als u recht heeft op een kopie van een beeld- en/of geluidopname of een uitgeschreven tekst van een geluidopname, geeft u ons eerst de informatie die ons helpt om de opname terug te vinden. Denkt u hierbij aan de plaats, datum en tijd van de opname.

Artikel 12: Continuïteit in dienstverlening

Wij proberen te zorgen voor voorzieningen die goed werken. Storingen en onderbrekingen kunnen zich echter voordoen.

Onze dienstverlening is afhankelijk van (technische) voorzieningen zoals apparatuur, computers, software, systemen, netwerken en internet. Wij proberen ervoor te zorgen dat die voorzieningen goed werken. Wat mag u hiervan verwachten? Niet dat er nooit een storing of onderbreking is. Helaas zijn die niet altijd te voorkomen. Wij hebben daar ook niet altijd zelf invloed op. Soms zal een (korte) onderbreking in de dienstverlening nodig zijn voor werkzaamheden zoals onderhoud. Wij streven ernaar, binnen redelijke grenzen, storingen en onderbrekingen te vermijden of anderszins binnen redelijke tijd met een oplossing te komen.

Artikel 13: Overlijden klant

Na uw overlijden.

1. Wanneer u bent overleden, moet dit zo spoedig mogelijk schriftelijk aan ons worden doorgegeven, bijvoorbeeld door een familielid.

Het kan zijn dat u voor uw overlijden ons nog een opdracht heeft gegeven. Denkt u bijvoorbeeld aan een betaalopdracht. Totdat wij het schriftelijk bericht van uw overlijden hebben ontvangen, mogen wij opdrachten van u of uw vertegenwoordiger blijven uitvoeren. Na het overlijdensbericht hebben wij nog enige tijd nodig om onze dienstverlening hierop aan te passen. Hierdoor kan het gebeuren dat wij een opdracht die wij voor of enige tijd na het overlijdensbericht ontvangen, toch nog (blijven) uitvoeren. Uw nalatenschap is daaraan gebonden als de uitvoering redelijkerwijs niet meer was te voorkomen.

2. Als wij om een verklaring van erfrecht vragen, moet degene die namens uw nalatenschap optreedt ons die geven. Deze verklaring van erfrecht moet zijn opgesteld door een Nederlandse notaris. Afhankelijk van de omvang van de nalatenschap en andere factoren kunnen ook andere documenten of informatie voor ons voldoende zijn.

3. Het kan zijn dat u meer dan één erfgenaam heeft. Aan informatieverzoeken van afzonderlijke erfgenamen hoeven wij niet te voldoen. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan informatie over betalingen via uw rekening.

4. Het kan zijn dat nabestaanden niet weten waar de overledene rekeningen aanhield. Zij kunnen dan voor informatie terecht bij het digitale loket dat banken gezamenlijk hiervoor hebben ingericht op de website van de Nederlandse Vereniging van Banken of een andere daarvoor in te richten voorziening.

Artikel 14: Berichten aan de klant

Waarheen sturen wij berichten voor u?

1. Verschillende mogelijkheden om met u te communiceren

Wij kunnen op verschillende manieren met u communiceren. Denkt u bijvoorbeeld aan post, telefoon, e-mail of internetbankieren.

2. Post

U zorgt ervoor dat wij steeds uw correcte adresgegevens hebben. Zo kunnen wij voor u bestemde verklaringen, berichten, opgaven, documenten en andere informatie naar het juiste adres sturen. Uw adreswijziging geeft u zo snel mogelijk aan ons door.

Als uw adres door uw toedoen niet (meer) bij ons bekend is, mogen wij op uw kosten (laten) onderzoeken wat uw adres is. Als uw adres niet (meer) bij ons bekend is, mogen wij documenten, verklaringen en andere informatie op ons eigen adres voor u achterlaten. Deze gelden dan als door u ontvangen.

Het kan zijn dat u samen met een of meer anderen een product of dienst van ons afneemt. Post voor gezamenlijke klanten sturen wij naar het ons opgegeven adres. Als gezamenlijke klanten het er samen niet (meer) over eens zijn naar welk adres wij de post moeten sturen, dan bepalen wij zelf naar welk van hun adressen wij de post sturen.

3. Internetbankieren

Als u internetbankieren bij ons heeft, kunnen wij daar verklaringen, berichten, opgaven, documenten en andere informatie voor u plaatsen. U zorgt ervoor dat u die berichten zo spoedig mogelijk leest.

Met internetbankieren bedoelen wij in de ABV de elektronische omgeving die wij voor u hebben ingericht als beveiligd communicatiekanaal tussen u en ons. Denkt u bij internetbankieren ook aan mobielbankieren en (andere) voor uw bankdiensten overeengekomen apps of vergelijkbare functionaliteiten.

4. E-mail

Het kan zijn dat wij met u afspreken dat wij u per e-mail berichten. In dat geval zorgt u ervoor dat u dit bericht zo spoedig mogelijk leest.

Artikel 15: Nederlandse taal

In welke taal communiceren wij met u en wanneer is er een vertaling nodig?

1. De communicatie tussen u en ons gaat in het Nederlands. Dit is anders als wij daarover met u een andere afspraak maken. Zo wordt in het internationale zakelijke bankverkeer vaak voor het Engels gekozen.

2. Als u een document voor ons heeft in een andere taal dan het Nederlands, mogen wij een vertaling verlangen in het Nederlands. Een vertaling in een andere taal is alleen toegestaan als wij daarmee akkoord zijn. De kosten van het maken van de vertaling zijn voor u. De vertaling moet worden gemaakt door:

- (a) een vertaler die in Nederland is beëdigd voor de taal van het document, of
- (b) iemand anders die wij daarvoor geschikt vinden.

Artikel 16: Gebruik van communicatiemiddelen

Zorgvuldigheid en veiligheid bij communicatie.

Om te voorkomen dat er met communicatie iets fout gaat, gaat u veilig en zorgvuldig om met communicatiemiddelen. Dit betekent bijvoorbeeld dat u uw computer of andere apparatuur zo goed mogelijk beveiligt tegen virussen, schadelijke software (malware, spyware) en ander misbruik.

Artikel 17: Gegevens en opdrachten

Gegevens die wij van u nodig hebben voor onze dienstverlening.

1. Voor de uitvoering van onze dienstverlening hebben wij informatie van u nodig. Als wij daarom vragen, geeft u die aan ons. Het kan ook zijn dat wij u niet om informatie vragen, maar dat u behoort te begrijpen dat wij die nodig hebben. Ook die informatie geeft u ons dan.

Een voorbeeld:

Stel u heeft voor uw beleggingen een beleggersprofiel. Als er iets verandert waardoor financiële risico's minder acceptabel voor u zijn, moet u zelf uw beleggersprofiel laten aanpassen.

2. Uw opdrachten, mededelingen en andere verklaringen moeten tijdig, duidelijk, volledig en juist zijn. Als u bijvoorbeeld een betaling wilt laten uitvoeren, vermeldt u het juiste rekeningnummer van de rekening waar de betaling naartoe moet.

Wij kunnen nadere regels stellen voor uw opdrachten, mededelingen of andere verklaringen van u aan ons. Als wij dit doen, leeft u die na. Als wij bijvoorbeeld een formulier of communicatiemiddel voorschrijven, gebruikt u dat.

3. Opdrachten die niet aan onze regels voldoen, hoeven wij niet uit te voeren. Wij kunnen de uitvoering dan weigeren of uitstellen. Wij stellen u daarvan op de hoogte.

In bijzondere gevallen mogen wij een opdracht of gevraagde dienst weigeren, ook al is aan alle eisen voldaan. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan het geval dat wij een vermoeden van misbruik hebben.

Artikel 18: Bewijskracht en bewaartermijn bankadministratie

Onze bankadministratie levert volledig bewijs op maar u mag tegenbewijs leveren.

1. Wij administreren de rechten en verplichtingen die u heeft of zal hebben in uw relatie met ons. Hieraan worden wettelijk hoge eisen gesteld. Onze administratie geldt in relatie met u als volledig bewijs, maar uiteraard mag u aantonen dat dit bewijs niet klopt.

2. De wet schrijft voor hoe lang wij onze administratie moeten bewaren. Na afloop van de wettelijke bewaartermijnen mogen wij de administratie vernietigen.

Artikel 19: Controle opgaven en uitvoering opdrachten, melden fouten en eerder verstrekte gegevens

U moet onze opgaven en de uitvoering van opdrachten controleren en fouten melden. Regeling voor eerder verstrekte gegevens.

1. Controle van gegevens en van de uitvoering van opdrachten

Als u internetbankieren bij ons heeft, mogen wij onze opgaven aan u doen door deze in internetbankieren te plaatsen. Denkt u bij opgaven bijvoorbeeld aan bevestigingen, rekeningoverzichten, boekingen of andere gegevens. Opgaven die wij voor u in internetbankieren plaatsen, controleert u zo spoedig mogelijk op fouten zoals een onjuistheid of een onvolledigheid. Met internetbankieren bedoelen wij in de ABV de elektronische omgeving die wij voor u hebben ingericht als beveiligd communicatiekanaal tussen u en ons. Denkt u bij internetbankieren ook aan mobielbankieren en (andere) voor uw bankdiensten overeengekomen apps of vergelijkbare functionaliteiten.

Ook schriftelijke opgaven die u van ons ontvangt, controleert u zo spoedig mogelijk op fouten zoals een onjuistheid of een onvolledigheid. Als datum van verzending van een opgave geldt de datum waarop dit volgens onze administratie is gebeurd. Die datum kan bijvoorbeeld blijken uit een kopie van de opgave of een verzendlijst.

U controleert of wij uw opdrachten juist en volledig uitvoeren. Dit doet u zo spoedig mogelijk. Hetzelfde geldt voor opdrachten die uw vertegenwoordiger namens u geeft.

2. Fouten melden en schade beperken

Voor fouten die wij bij de uitvoering van onze dienstverlening maken, geldt:

(a) Als u een fout ontdekt (bijvoorbeeld in een opgave), moet u dit meteen aan ons melden. Dit is belangrijk omdat de fout dan vaak eenvoudiger kan worden gecorrigeerd en schade mogelijk kan worden voorkomen. Bovendien neemt u alle redelijke maatregelen om te voorkomen dat die fout (verdere) schade kan veroorzaken.

Een voorbeeld:

U heeft ons opdracht gegeven om 1.000 aandelen van u te verkopen en ziet dat wij er maar 100 hebben verkocht. Als u wilt dat uw opdracht alsnog volledig wordt uitgevoerd, dan meldt u dit meteen aan ons. Wij kunnen de resterende 900 dan voor u verkopen. Zo kan schade door koersdaling mogelijk worden voorkomen of beperkt.

Het kan ook zijn dat u een opgave van ons kunt verwachten maar deze niet ontvangt. U meldt dit zo spoedig mogelijk aan ons. Denkt u bijvoorbeeld aan het geval dat u een rekeningafschrift kunt verwachten maar dit niet ontvangt. Wij kunnen u deze opgave dan alsnog toesturen. U kunt deze dan controleren op eventuele fouten.

(b) Als wij een fout ontdekken, proberen wij die zo spoedig mogelijk te corrigeren. Uw toestemming is hiervoor niet nodig. Als een eerder verstrekte opgave onjuist blijkt, ontvangt u een verbeterde opgave. Daarin kunt u dan zien dat de fout is hersteld.

(c) Bij schade kunt u afhankelijk van de omstandigheden recht hebben op een vergoeding.

3. Eerder verstrekte gegevens

Gegevens die wij u hebben verstrekt, ontvangt u nogmaals als u daarom vraagt en uw verzoek redelijk is. Wij kunnen u hiervoor kosten in rekening brengen waarover wij u vooraf informeren. Wij hoeven eerder verstrekte informatie niet aan u te geven als wij daarvoor een goede reden hebben.

Artikel 20: Goedkeuring opgaven bank

Na 13 maanden gelden onze opgaven als door u goedgekeurd.

Het kan voorkomen dat u het oneens bent met een opgave van ons (zoals een bevestiging, rekeningafschrift, nota of andere gegevens). Uiteraard kunt u tegen de opgave bezwaar maken, maar daarvoor zijn regels. Als wij binnen 13 maanden na de opgave geen bezwaar van u hebben ontvangen, dan geldt de opgave als door u goedgekeurd. Dit betekent dat u aan de inhoud bent gebonden. Alleen een eventuele rekenfout moeten wij na die 13 maanden nog herstellen. Let op: dit betekent niet dat u 13 maanden de tijd heeft om bezwaar te maken. Volgens artikel 19 ABV moet u namelijk opgaven controleren en ons onjuistheden en onvolledigheden meteen melden. Doet u dit niet, dan kan schade toch voor uw rekening komen, ook al heeft u binnen 13 maanden bezwaar gemaakt.

Artikel 21: Bewaar- en geheimhoudingsplicht

U gaat zorgvuldig om met codes, formulieren en passen. Als misbruik aannemelijk is, meldt u dit meteen.

1. U moet zorgvuldig en veilig omgaan met codes, formulieren, (bank)passen of andere hulpmiddelen. Zo helpt u voorkomen dat deze in verkeerde handen raken of dat iemand ervan misbruik kan maken.
2. Het kan gebeuren dat een code, formulier, (bank)pas, of ander hulpmiddel in verkeerde handen komt of dat iemand daarvan misbruik maakt of kan maken. Als u dit weet of redelijkerwijs kan vermoeden, meldt u dit meteen aan ons. Door uw melding kunnen wij proberen (verder) misbruik te voorkomen.
3. Houdt u er rekening mee dat wij nog andere veiligheidsregels stellen (zoals de Uniforme Veiligheidsregels Particulieren).

Artikel 22: Tarieven en vergoedingen

Vergoedingen voor onze dienstverlening en wijzigingen van onze tarieven.

1. Voor onze dienstverlening bent u ons een vergoeding verschuldigd. Denkt u hierbij bijvoorbeeld aan provisie, rente en kosten.
2. Wij informeren u zo veel als redelijkerwijs mogelijk over de tarieven voor onze vergoedingen. We zorgen ervoor dat deze informatie eenvoudig bij ons verkrijgbaar is, zoals op onze website of op onze kantoren. Als wij door een duidelijke vergissing aan onze kant geen vergoeding of tarief met u hebben afgesproken, dan mogen wij u maximaal een vergoeding in rekening brengen volgens het tarief dat wij in vergelijkbare gevallen hanteren.
3. Wij kunnen een tarief steeds wijzigen, tenzij wij met u voor een vaste periode een vaste vergoeding hebben afgesproken. Tariefswijzigingen kunnen bijvoorbeeld volgen uit marktomstandigheden, verandering van uw risicoprofiel, ontwikkelingen op de geld- of kapitaalmarkt, uitvoering van wet- en regelgeving of maatregelen van onze toezichthouders. Als wij deze bepaling gebruiken om onze tarieven te wijzigen zullen wij u zo veel als redelijkerwijs mogelijk vooraf over de tariefswijziging informeren.
4. Wij mogen de vergoeding voor onze dienstverlening van uw rekening afboeken. Het kan gebeuren dat door deze afboeking een tekort op uw rekening ontstaat. Dit tekort vult u dan meteen aan door extra geld op uw rekening te zetten. U moet daar zelf aan denken en dit ook doen als wij er niet om vragen. U hoeft het tekort niet aan te vullen als wij uitdrukkelijk met u hebben afgesproken dat het tekort is toegestaan.

Artikel 23: Creditering onder voorbehoud

Stel dat u verwacht via ons een betaling te ontvangen. Het komt voor dat wij dan bereid zijn hierop een voorschot aan u te geven. Dit wordt teruggedraaid als er met die betaling toch iets misgaat.

Als wij een bedrag voor u ontvangen, dan heeft u dat bedrag van ons tegoed. Soms komt het voor dat wij het tegoed al voor u boeken terwijl wij het bedrag nog niet (definitief) hebben ontvangen. Op die manier kunt u het geld alvast gebruiken. Wij maken het voorbehoud dat wij de boeking van het tegoed weer mogen terugdraaien, als wij zelf het bedrag niet voor u ontvangen of dit weer moeten teruggeven. Zo is het mogelijk dat wij de uitbetaling van een cheque terugdraaien omdat deze achteraf vals of ongedekt blijkt. Als het de betaling van een cheque betreft, wijzen wij u bij de uitbetaling op ons voorbehoud.

Bij het terugdraaien van de boeking gelden de volgende regels:

- (a) Als de muntsoort bij boeking van het tegoed is gewisseld, mogen wij de muntsoort weer terugwisselen naar de oorspronkelijke muntsoort. Dit doen wij tegen de koers van het moment van terugwisselen.
- (b) Het kan gebeuren dat wij kosten maken in verband met het terugdraaien van de boeking. Die kosten zijn voor u. Dit kunnen bijvoorbeeld de kosten van het terugwisselen zijn.

Artikel 24: Pandrecht op onder andere uw tegoeden

U geeft ons een pandrecht op onder andere uw tegoeden bij ons en aandelen waarin u via ons belegt. Dit pandrecht geeft ons zekerheid voor de voldoening van uw schulden.

1. U moet ons goederen in pand geven als zekerheid voor uw schulden. Hierbij geldt:

(a) U verbindt zich de volgende goederen inclusief nevenrechten (zoals rente) aan ons in pand te geven:

- i. alle (geld)vorderingen die u op ons heeft of zal hebben (waarbij het niet uitmaakt hoe u de vordering verkrijgt)
- ii. al het navolgende voor zover wij dit voor u onder ons (zullen) hebben of voor u (zullen) beheren, al dan niet met inschakeling van derden en al dan niet in een verzameldepot: roerende zaken, waardepapieren, muntgeld, bankbiljetten, aandelen, effecten en andere financiële instrumenten
- iii. alles wat er voor de verpande goederen in de plaats komt (zoals een verzekeringsuitkering bij verlies of beschadiging van het goed).

Deze verbintenis komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

(b) De verpanding van de goederen is tot zekerheid voor de voldoening van alle schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Het maakt hierbij niet uit hoe die schulden ontstaan. Die schulden kunnen bijvoorbeeld ontstaan door een lening, krediet (rood staan), hoofdelijke aansprakelijkheid, borgtocht of garantie.

(c) U geeft de goederen, voor zover mogelijk, aan ons in pand. Deze inpandgeving komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

(d) U geeft ons een volmacht om de goederen namens u aan onszelf te verpanden en dit ook steeds bij herhaling te doen. U hoeft daarom niet telkens zelf aparte pandakten te ondertekenen. Voor deze volmacht geldt verder:

- i. De volmacht houdt ook in dat wij namens u steeds alles mogen doen wat nodig of nuttig is voor de verpanding, zoals bijvoorbeeld het doen van mededeling van de verpanding.
- ii. Deze volmacht is onherroepelijk. U kunt de volmacht dus niet intrekken. De volmacht eindigt zodra onze relatie met u is geëindigd en volledig is afgewikkeld.
- iii. Wij mogen de volmacht doorgeven aan een ander. Dit betekent dat ook die ander de verpanding kan uitvoeren.

Voorbeeld:

Als wij met andere rechtspersonen een groep vormen, kan het bijvoorbeeld gebeuren dat wij de uitvoering van de verpanding overlaten aan een van die andere rechtspersonen.

Deze volmachtverlening komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

(e) U garandeert ons dat u bevoegd bent de goederen aan ons te verpanden.

U garandeert ons ook dat anderen daarop nu of later geen (pand)recht of aanspraak hebben of zullen hebben, tenzij wij uitdrukkelijk anders met u overeenkomen.

2. Voor het pandrecht op de goederen geldt verder:

(a) U kunt ons om vrijgave vragen van een of meer verpande goederen. Hieraan moeten wij voldoen, als de overblijvende goederen waarop wij een pandrecht houden, ons voldoende dekking geven voor de schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Met vrijgave bedoelen wij hier dat u de goederen kunt gebruiken voor transacties in het kader van de overeengekomen dienstverlening (bijvoorbeeld gebruik van uw tegoeden voor het doen van betalingen). Bij goederen die wij voor u onder ons hebben, betekent vrijgave dat wij de goederen aan u teruggeven. Andere vormen van vrijgave zijn mogelijk als wij dat uitdrukkelijk nader met u overeenkomen.

(b) Wij mogen ons pandrecht gebruiken om betaling te verkrijgen van onze vorderingen op u. Dit betekent onder meer:

- i. Als u in verzuim bent met de voldoening van onze vorderingen op u, mogen wij de verpande goederen (laten) verkopen. De opbrengst mogen wij dan gebruiken voor de voldoening van onze vorderingen op u. Denkt u bij verzuim bijvoorbeeld aan het geval dat u ons op een bepaalde datum moet betalen en u dit niet doet. Wij zullen niet méér verpande goederen (laten) verkopen dan, volgens een redelijke beoordeling, nodig is voor de voldoening van onze vorderingen op u.
- ii. Als wij een pandrecht hebben op vorderingen van u op ons, mogen wij die vorderingen ook innen. De ontvangen betaling mogen wij dan gebruiken voor de voldoening van onze vorderingen op u, zodra die vorderingen opeisbaar zijn.
- iii. Als wij ons pandrecht hebben gebruikt voor de voldoening van onze vorderingen op u, zullen we u dit zo spoedig mogelijk laten weten.

Artikel 25: Verrekening

Wij mogen uw tegoeden en uw schulden bij ons tegen elkaar wegstrepen.

1. Wij mogen steeds alle vorderingen die wij op u hebben verrekenen met alle vorderingen die u op ons heeft. Als wij verrekenen betekent dit dat wij onze vordering op u 'wegstrepen' tegen een gelijk bedrag van uw vordering op ons. Wij mogen ook verrekenen als:

- (a) onze vordering niet opeisbaar is
- (b) uw vordering niet opeisbaar is
- (c) de vorderingen niet in dezelfde muntsoort luiden
- (d) onze vordering voorwaardelijk is.

2. Als wij dit artikel willen gebruiken om niet-opeisbare vorderingen te verrekenen, geldt er een beperking. Wij maken dan alleen van deze verrekenbevoegdheid gebruik in de volgende gevallen:

- (a) Iemand legt beslag op uw vordering op ons (bijvoorbeeld het tegoed op uw bankrekening) of probeert zich daarop op een andere manier te verhalen.
- (b) Iemand krijgt een beperkt recht op uw vordering op ons (bijvoorbeeld een pandrecht op het tegoed op uw bankrekening).
- (c) U draagt uw vordering op ons aan iemand over.
- (d) U bent failliet of heeft (voorlopige) surseance van betaling.
- (e) Voor u geldt een wettelijke schuldsaneringsregeling of een andere insolventieregeling.

Deze beperking geldt niet als de vorderingen luiden in verschillende muntsoorten. In dat geval mogen wij wel altijd verrekenen.

3. Als wij volgens dit artikel gaan verrekenen, zullen wij u daarover vooraf, of anders zo snel mogelijk daarna, informeren. Wij houden ons bij de verrekening aan onze zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 1 ABV.

4. Vorderingen in verschillende muntsoorten verrekenen wij tegen de wisselkoers van de dag van verrekening.

Artikel 26: Zekerheden

Als wij dit vragen geeft u ons zekerheid voor de betaling van uw schulden. Dit artikel bevat enkele regels die voor zekerheden van belang kunnen zijn.

1. U verbindt zich om meteen (aanvullende) zekerheid voor uw schulden aan ons te geven, als wij dat vragen. Deze zekerheid kan bijvoorbeeld zijn een pand- of hypotheekrecht op een goed van u. Voor de zekerheid die u ons moet geven, geldt verder:

- (a) De zekerheid is voor de voldoening van alle schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Het maakt hierbij niet uit hoe die schulden ontstaan. Die schulden kunnen bijvoorbeeld ontstaan door een lening, krediet (rood staan), hoofdelijke aansprakelijkheid, borgtocht of garantie.
- (b) U hoeft niet meer zekerheid te geven dan redelijkerwijs nodig is. Maar u moet ervoor zorgen dat onze zekerheid op ieder moment voldoende is voor de voldoening van de schulden die u aan ons heeft of zal hebben. Bij de beoordeling hiervan wordt rekening gehouden met uw risicoprofiel, ons kredietrisico op u, de (dekkings-) waarde van eventuele zekerheid die wij al hebben, een eventueel gewijzigde beoordeling van zulke factoren, en alle andere factoren of omstandigheden waarvan wij aannemelijk kunnen maken dat deze voor ons van belang zijn.
- (c) U moet ons de zekerheid geven die wij wensen. Als wij bijvoorbeeld een pandrecht vragen op uw voorraden, kunt u niet in plaats daarvan een pandrecht geven op uw inventaris.
- (d) Het geven van zekerheid kan ook zijn dat u ermee instemt dat een derde die zekerheden van u krijgt of heeft gekregen, zich voor u borg of garant stelt en daarvoor verhaal kan nemen op die zekerheden. Die instemming houdt dan ook in dat wij ons tegenover die derde borg of garant voor u mogen stellen en daarvoor verhaal kunnen nemen op zekerheden die wij van u krijgen of hebben gekregen.
- (e) Als wij in plaats van bestaande zekerheid andere zekerheid wensen, moet u daaraan voldoen.

Deze verbintenis komt tot stand bij het van toepassing worden van de ABV.

2. Als een andere bank (een deel van) onze onderneming voortzet en u daardoor klant wordt van die andere bank, is er de vraag of die andere bank gebruik kan maken van onze pand- en hypotheekrechten voor uw schulden. Voor het geval hierover bij de vestiging van het pandrecht of hypotheekrecht geen uitdrukkelijke afspraak is gemaakt geldt als afspraak dat dit pand- of hypotheekrecht niet alleen bedoeld is als zekerheid voor ons maar ook voor die andere bank. Als de zekerheden gelden voor schulden die u in de toekomst aan ons heeft, gelden zij mede voor schulden die u in de toekomst aan die andere bank heeft.

3. Wij kunnen onze pand- of hypotheekrechten op ieder moment geheel of gedeeltelijk door opzegging beëindigen. Dit betekent bijvoorbeeld ook dat wij kunnen bepalen dat het pand- of hypotheekrecht wel blijft bestaan maar voortaan niet meer alle vorderingen dekt waarvoor dit aanvankelijk is gevestigd.

4. Als wij nieuwe zekerheid krijgen, blijven bestaande zekerheden gelden. Dit is alleen anders als wij dit uitdrukkelijk met u afspreken. Denkt u aan het geval dat wij met u afspreken dat u nieuwe zekerheid geeft om bestaande zekerheid te vervangen.

5. Het kan zijn dat wij volgens eerdere algemene (bank-)voorwaarden al zekerheden, rechten op zekerheden en bevoegdheden om te verrekenen hebben. Deze (blijven) gelden naast de zekerheden, rechten op zekerheden en verrekenbevoegdheden die wij volgens deze ABV hebben.

Artikel 27: Onmiddellijke opeisbaarheid

U moet aan uw verplichtingen voldoen. Als u dit niet doet, kunnen wij al onze vorderingen op u meteen opeisbaar maken.

U komt uw verplichtingen aan ons tijdig, volledig en op de juiste manier na. Met verplichtingen bedoelen wij niet alleen geldschulden die u aan ons heeft, maar ook andere verplichtingen. Denkt u bijvoorbeeld aan uw zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 2 ABV. Het kan zijn dat u toch in verzuim bent met de nakoming van een verplichting.

Voor dat geval geldt het volgende:

(a) Wij mogen dan al onze vorderingen op u meteen opeisbaar maken, dus ook de vorderingen uit een overeenkomst die u wel correct nakomt. Wij maken van dit recht geen gebruik als uw verzuim van weinig betekenis is en houden ons aan onze zorgplicht zoals genoemd in artikel 2 lid 1 ABV.

Wij geven een voorbeeld:

Stel u heeft bij ons een betaalrekening waarop u volgens de afspraken met ons maximaal € 500,- rood mag staan terwijl u een keer € 900,- rood staat. U heeft dan een niet toegestaan tekort van € 400,- op uw betaalrekening. Als u daarnaast een woningfinanciering bij ons heeft, is dit tekort geen voldoende reden om uw woningfinanciering op te eisen. U moet dan natuurlijk wel aan al uw verplichtingen uit de woningfinanciering voldoen en het tekort snel aanzuiveren.

(b) Als wij onze vorderingen opeisbaar maken, doen wij dat door een verklaring. Wij vertellen u daarin waarom wij dat doen.

Artikel 28: Bijzondere kosten

Welke bijzondere kosten kunnen wij u in rekening brengen?

1. Het kan zijn dat wij worden betrokken bij een geschil tussen u en een ander, bijvoorbeeld een beslag of een procedure. Dit kan dan voor ons kosten meebrengen. Die kosten moet u volledig aan ons vergoeden. Wij zijn immers geen partij bij het geschil tussen u en die ander. Denkt u bijvoorbeeld aan de kosten voor de behandeling van een beslag dat een schuldeiser van u legt op uw tegoeden bij ons. Kosten kunnen bijvoorbeeld ook zijn de kosten van inschakeling van een advocaat.

2. Er kunnen ook andere bijzondere kosten voor ons ontstaan in verband met onze relatie met u. Deze moet u aan ons vergoeden voor zover dit redelijk is. Denkt u hierbij aan taxatiekosten, advieskosten en kosten van extra rapportages. Wij vertellen u waarom de kosten nodig zijn. Als er voor bijzondere kosten een wettelijke regeling is, wordt die toegepast.

Artikel 29: Belastingen en heffingen

Belastingen en heffingen in verband met onze dienstverlening aan u komen voor uw rekening.

Uit onze relatie met u kunnen belastingen, heffingen en dergelijke voortvloeien. Deze vergoedt u aan ons. Denkt u aan bedragen die wij moeten betalen in verband met onze dienstverlening aan u (bijvoorbeeld een aan de overheid verschuldigde vergoeding bij de vestiging van zekerheden). Uit dwingend recht of een afspraak met u kan iets anders volgen. Dwingend recht is het recht waarvan u en wij niet kunnen afwijken.

Artikel 30: Vorm mededelingen

Hoe kunt u ons iets laten weten?

Als u ons iets wilt laten weten, doet u dat schriftelijk. Wij kunnen aangeven dat u dit op een andere manier mag of moet doen, bijvoorbeeld per internetbankieren, e-mail of telefoon.

Artikel 31: Incidenten en calamiteiten

Uw medewerking bij (dreigende) incidenten en calamiteiten.

Het kan gebeuren dat een ernstige gebeurtenis onze dienstverlening dreigt te verstoren, verstoort of heeft verstoord. Denkt u bijvoorbeeld aan een aanval van hackers op het bancaire internetsysteem. Wij kunnen u binnen redelijke grenzen vragen ons te helpen om ongestoorde dienstverlening mogelijk te maken en schade zoveel mogelijk te voorkomen. U moet hieraan voldoen. Noodzakelijk is wel dat u altijd controleert of de vraag van ons afkomstig is. Neemt u bij twijfel contact met ons op.

Artikel 32: Nietigheid of vernietigbaarheid

Wat is het gevolg als een bepaling ongeldig blijkt?

Stel dat een bepaling in de ABV nietig is of wordt vernietigd. Die bepaling is dan ongeldig. In plaats van die ongeldige bepaling geldt dan een bepaling die zoveel mogelijk daarop lijkt en wel geldig is. De overige bepalingen in de ABV blijven gewoon geldig.

Artikel 33: Toepasselijk recht

Hoofdregel: op de relatie tussen u en ons is het Nederlandse recht van toepassing.

Op onze relatie met u is het Nederlandse recht van toepassing. Uit dwingend recht of een afspraak met u kan iets anders volgen. Dwingend recht is het recht waarvan u en wij niet kunnen afwijken.

Artikel 34: Klachten en geschillen

Hoe lossen wij geschillen met elkaar op?

1. Wij willen graag dat u tevreden bent over onze dienstverlening. Als u niet tevreden bent, laat u ons dat weten. Wij kijken dan of wij u een passende oplossing kunnen bieden. Informatie over de klachtenprocedure staat op onze website en is ook verkrijgbaar bij onze kantoren.

2. Geschillen tussen u en ons worden alleen voorgelegd aan de Nederlandse rechter. Dit geldt als u de rechter inschakelt maar ook als wij dit doen.

Uitzonderingen hierop zijn:

(a) Als dwingend recht een andere rechter aanwijst, zijn u en wij daaraan gebonden.

(b) Als er een voor u in aanmerking komende buitenlandse rechter is, kunnen wij het geschil ook aan die rechter voorleggen.

(c) U kunt uw geschil met ons ook voorleggen aan de bevoegde geschillen- en klachtencommissies.

Artikel 35: Opzegging van de relatie

U kunt de relatie opzeggen. Wij kunnen dit ook. Opzegging betekent dat de relatie eindigt en alle lopende overeenkomsten zo snel mogelijk worden afgewikkeld.

1. U kunt de relatie tussen u en ons opzeggen. Wij kunnen dit ook. Het is daarvoor niet nodig dat u in verzuim bent met de nakoming van een verplichting. Wij houden ons bij opzegging aan onze zorgplicht als genoemd in artikel 2 lid 1 ABV. Als u ons vraagt waarom wij de relatie opzeggen, dan laten wij u dat weten.

2. Opzegging betekent dat de relatie en alle lopende overeenkomsten worden beëindigd. Gedeeltelijke opzegging kan ook. In dat geval kunnen er bijvoorbeeld bepaalde overeenkomsten blijven bestaan.

3. Als er voor de beëindiging van een overeenkomst voorwaarden gelden, zoals een opzegtermijn, worden die nageleefd. Tijdens de afwikkeling van de relatie en de beëindigde overeenkomsten blijven alle toepasselijke voorwaarden van kracht.

Artikel 36: Contractoverneming

Uw contracten met ons kunnen mee overgaan als wij onze onderneming overdragen.

Wij kunnen onze onderneming (deels) overdragen aan een ander. Wij kunnen daarbij mee overdragen de rechtsverhouding die wij met u hebben uit een overeenkomst met u. U geeft nu alvast uw medewerking hieraan. Deze overdracht van de overeenkomst met u noemen wij ook wel contractoverneming. Uiteraard krijgt u van die contractoverneming bericht.

Artikel 37: Wijzigingen en aanvullingen van de algemene bankvoorwaarden

Dit artikel geeft aan hoe wijzigingen en aanvullingen van de ABV plaatsvinden.

De ABV kunnen worden gewijzigd of aangevuld. Die wijzigingen of aanvullingen kunnen bijvoorbeeld nodig zijn door technische of andere ontwikkelingen. Voordat wijzigingen of aanvullingen ingaan, worden representatieve Nederlandse consumenten- en ondernemersorganisaties benaderd voor overleg. In dit overleg kunnen deze organisaties zich uitspreken over wijzigingen of aanvullingen en over de manier waarop u daarover wordt geïnformeerd. De gewijzigde voorwaarden worden neergelegd bij de griffie van de rechtbank in Amsterdam en gaan niet eerder in dan twee maanden daarna.

5. KENMERKEN EN RISICO'S EFFECTEN

Deze tekst geeft een toelichting en uiteenzetting van de belangrijkste kenmerken en eigenschappen van de verschillende effecten en financiële instrumenten waarin een klant of voor een klant gehandeld kan worden. Deze tekst beoogt niet meer dan een inleiding te zijn ten aanzien van de u klant meest relevante onderwerpen en kan derhalve niet geheel volledig zijn. Klanten die in opties wensen te handelen, dienen het hoofdstuk '9.1 Werking en marginverplichtingen' goed door te nemen en bij enige onduidelijkheid nadere informatie in te winnen bij NIBC Bank N.V. ('NIBC Bank'). De informatie in deze tekst kan door bepaalde veranderingen op een gegeven moment niet meer actueel zijn. Op uw verzoek stuurt NIBC Bank u een meest actuele versie van deze tekst toe. Ook zullen wij steeds een actuele versie op onze website plaatsen.

NIBC Bank beschikt over een vergunning als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht ('Wft') en zijn als zodanig geregistreerd bij De Nederlandsche Bank N.V. en de Stichting Autoriteit Financiële Markten ('AFM').

1. Effectendienstverlening

Als u hebt besloten te gaan beleggen bij NIBC Bank, kunt u kiezen tussen verschillende Beleggingsconcepten. Beleggen met of zonder advies is mogelijk, evenals vermogensbeheer. De keuze voor een bepaald Beleggingsconcept is ook afhankelijk van de categorieën van effecten waarin u wilt beleggen. De informatie hieronder over kenmerken en risico's van effecten, is bij alle Beleggingsconcepten van belang. Wij geven u eerst kort weer wat u van NIBC Bank kunt verwachten bij welke soort effectendienstverlening.

1.1 Advies

Hebt u gekozen voor een Beleggingsconcept met beleggingsadvies, dan zal NIBC Bank u op uw verzoek beleggingsadvies geven. U geeft zelf uw orders op. Bij een beleggingsadvies houdt NIBC Bank rekening met uw beleggingsprofiel zoals dat voor u is vastgelegd op basis van de door u aangeleverde informatie. Als u orders doorgeeft zonder daarbij advies te vragen, is er voor NIBC Bank geen verplichting uw order te toetsen aan het beleggingsprofiel.

1.2 Vermogensbeheer

Als u met NIBC Bank een vermogensbeheerovereenkomst sluit, doet NIBC Bank voor uw rekening en risico uw transacties. Uitsluitend NIBC Bank beheert uw portefeuille; u neemt zelf geen beleggingsbeslissingen.

1.3 Execution only

Als u zelf beleggingsbeslissingen neemt zonder dat sprake is van beleggingsadvies of vermogensbeheer, is dit execution only dienstverlening. De bank voert dan slechts uw orders uit, voor zover uw saldo toereikend is, en zal zich niet bemoeien met de samenstelling van uw portefeuille. Execution only beleggen is alleen geschikt voor beleggers die voldoende kennis en ervaring hebben opgedaan om de risico's te kunnen inschatten.

Voor alle Beleggingsconcepten is van belang dat u de risico's van beleggen in het algemeen voldoende overziet en kunt dragen. Voordat u specifieke beleggingsbeslissingen neemt moet u zich opnieuw afvragen of u voldoende zicht hebt op de risico's van de betreffende effecten en of u die risico's kunt en wilt dragen. Als u nog niet veel kennis en ervaring heeft met betrekking tot beleggen, is het van belang dat u zich inleest voordat u een beleggingsbeslissing neemt. De informatie in deze tekst kunt u daarvoor gebruiken. Daarnaast raden wij aan ook altijd de eventuele prospectussen of Essentiële Beleggersinformatie door te nemen om een beter zicht te krijgen op de risico's en de werking van bepaalde effecten. In deze tekst leest u meer over zowel eenvoudige als meer complexe soorten effecten.

2. Kenmerken van effecten en daaraan verbonden specifieke risico's

De waarde van uw beleggingen kan fluctueren. Wij wijzen u erop dat de in het verleden behaalde resultaten geen garantie bieden voor de toekomst. Immers aan alle vormen van beleggen zijn risico's verbonden. De risico's zijn afhankelijk van de belegging. Een belegging kan in meer of mindere mate speculatief zijn. Meestal geldt dat een belegging met een hoger verwacht rendement grotere risico's met zich brengt. Zeker bij het beleggen in buitenlandse effecten kan de overheidspolitiek in het desbetreffende land gevolgen hebben voor de waarde van de belegging.

Daarnaast dient bij het beleggen in buitenlandse effecten rekening te worden gehouden met het valutakoersrisico. NIBC Bank wijst u er nadrukkelijk op dat alle met het houden, kopen of verkopen van effecten samenhangende belastingen voor rekening zijn van de belegger. Beleggers wordt dan ook aangeraden om, mede in verband met hun specifieke omstandigheden, hun eigen fiscale adviseur te raadplegen. Hieronder worden de kenmerken van effecten besproken, alsmede de daaraan verbonden specifieke beleggingsrisico's:

3. Aandelen

Aandelen zijn deelnemingen in het aandelenkapitaal van een vennootschap. De aandeelhouder mag zich – economisch gezien - beschouwen als een bezitter van een deel van het vermogen van een onderneming. Aandelen kunnen op naam zijn gesteld of aan toonder luiden. Bij aandelen is sprake van risicodragend kapitaal. In geval van faillissement kan de waarde teruglopen tot nul. De waardeontwikkeling is vooral afhankelijk van de gerealiseerde en verwachte bedrijfsresultaten en de dividendpolitiek van de betrokken vennootschap. Aandeelhouders komen pas voor dividend in aanmerking, nadat alle overige kapitaalverschaffers het aan hen toekomende rendement hebben ontvangen. De risico's van een belegging in aandelen kunnen dus zeer verschillend zijn, afhankelijk van onder meer de ontwikkelingen bij de onderneming en de kwaliteit van het management. Ingeval van faillissement van de uitgevende instelling gelden de aandeelhouders als concurrente crediteuren van de uitgevende instelling, tenzij ten behoeve van de aandeelhouder een zekerheid is bedongen.

4. Certificaten van aandelen

Certificaten van aandelen zijn effecten die originele aandelen vertegenwoordigen. Bij certificering van aandelen verkrijgt veelal een Administratiekantoor de aandelen waartegenover certificaten worden uitgegeven. Het Administratiekantoor verkrijgt de aandelen op eigen naam en wordt rechthebbende daarop (juridische eigenaar) terwijl de certificaathouder economisch belanghebbende wordt. Het Administratiekantoor gaat de aandelen houden ten titel van beheer voor rekening en risico van de certificaathouder. Het woord certificaat is de benaming van de vorderingsrechten van de certificaathouder jegens het Administratiekantoor. Niet alle rechten die zijn verbonden aan aandelen, zijn ook van toepassing op certificaten van aandelen (vaak is bijvoorbeeld het aan aandelen verbonden stemrecht beperkt). Onderscheid kan worden gemaakt tussen niet-royeerbare, beperkte royeerbare en royeerbare certificaten. Met royeerbaar wordt bedoeld inwisselbaar (door de certificaathouder) tegen het onderliggende aandeel. Bij niet royeerbare certificaten is deze inwisselbaarheid er in het geheel niet, bij (onbeperkte) royeerbare is deze er te allen tijde, bij beperkte royeerbare alleen onder de bepaalde omstandigheden of voorwaarden. De risico's zijn in principe dezelfde als de risico's aan gewone aandelen.

5. Obligaties

Obligaties zijn schuldbrieven van een lening uitgegeven door een (overheids-)instelling. Over de schuld wordt door de instelling die de obligatie heeft uitgegeven over het algemeen een vooraf overeengekomen rente vergoed. Nagenoeg alle obligaties zijn aflosbaar. Obligaties behoren tot het zogenaamde vreemd vermogen (geleend geld) van een onderneming. Er bestaan bijzondere vormen van obligaties. Deze bijzondere vormen kunnen betrekking hebben op de wijze van rentebetaling, de wijze van aflossing, de wijze van uitgifte en bijzondere leningsvoorwaarden. Het rendement op de obligatie kan bijvoorbeeld (mede) afhankelijk worden gesteld van de geldende rentestand (voorbeelden zijn surplusobligaties en rente-indexobligaties) of van de winst van de instelling die de obligatie heeft uitgegeven (zoals winstdelende obligaties en inkomstenobligaties). Er bestaan ook obligaties waarop geen rente wordt uitbetaald (zerobonds). Het rendement op deze obligaties wordt verkregen uit het verschil tussen de uitgiftekoers en de latere aflossingskoers. Ook een belegging in obligaties draagt risico's met zich mee. De koers van een obligatie is over het algemeen in de eerste plaats afhankelijk van de rentestand, zodat koersschommelingen kunnen plaatsvinden. Voorts is de gegoedheid van de uitgevende instelling belangrijk. Ingeval van faillissement van de uitgevende instelling gelden de obligatiehouders als concurrente crediteuren van de uitgevende instelling, tenzij ten behoeve van de obligatiehouder een speciale zekerheid is bedongen dan wel sprake is van achterstelling ten opzichte van andere crediteuren (achtergestelde obligatielening). Obligaties waarbij de opbrengsten afhankelijk zijn van factoren zoals indexen of rentestanden, kunnen sterk in koers dalen als deze opbrengsten (al dan niet tijdelijk) verminderen.

6. Converteerbare obligaties en reverse exchangeables/reverse convertibles

Sommige producten hebben kenmerken van zowel aandelen als obligaties. U kunt bijvoorbeeld denken aan converteerbare obligaties of reverse exchangeables/reverse convertibles. Laat u zich bij deze hybride producten goed

informerend over de specifieke werking en risico's. De risico's worden vaak 'gecompenseerd' door een relatief hoge rentevergoeding. De belegging zelf kan bijvoorbeeld door de conversie echter uiteindelijk minder winstgevend zijn. U mag er dan ook in elk geval nooit van uit gaan dat de werking en de risico's van dergelijke producten gelijk zijn aan die van obligaties. Converteerbare obligaties kunnen onder bepaalde voorwaarden gedurende een bepaalde periode worden omgewisseld tegen aandelen in de onderneming die de obligatie heeft uitgegeven of tegen aandelen in een andere onderneming. Onder voorwaarden heeft de belegger de keuze tot conversie (omzetting) of betaling in contanten. De coupon is in de regel om deze reden iets lager dan een gewone obligatie. Een 'reverse exchangeable' (ook wel reverse convertible) is de Engelse term voor een 'omgekeerde converteerbare obligatie'. Bij deze obligatie heeft niet de belegger het recht om op aflooptdatum de obligatie in aandelen om te wisselen, maar is het aan de uitgevende (financiële) instelling om te beslissen of zij de nominale waarde van de obligatie uitbetaalt in contanten of in aandelen. Het risico voor de belegger bestaat hieruit dat als wordt afgelost met aandelen, die aandelen op dat moment een lagere waarde vertegenwoordigen dan de nominale waarde van de reverse exchangeable. Tegenover dit risico staat de relatief hoge coupon, die de belegger jaarlijks ontvangt. De risico's van de converteerbare obligaties kunnen vergelijkbaar gesteld worden aan die van gewone bedrijfsobligaties. De risico's van reverse exchangeable obligaties zijn vergelijkbaar met het beleggen in aandelen. Het verliezen van uw gehele belegging is ook in dit geval mogelijk.

7. Turbo's, speeders etc.

Turbo's of speeders zijn (merk)namen van bepaalde op de beurs genoteerde financiële instrumenten. Met die financiële instrumenten kunt u speculeren op koersbewegingen van de onderliggende waarden. De onderliggende waarden kunnen bijvoorbeeld aandelen, indices, valuta of grondstoffen zijn. U investeert ter hoogte van een deel van de onderliggende waarde; de rest wordt gefinancierd door de instelling die de turbo's of speeders uitgeeft. Voor die financiering betaalt u kosten, die zijn verrekend in de koers van het product. Het product wordt, ongeacht latere koerswijzigingen, afgewikkeld op het moment dat de onderliggende waarde een bepaald niveau bereikt: u bent dan uw investering kwijt, óf u krijgt nog een gedeelte uitgekeerd. Een relatief kleine beweging van de onderliggende waarde kan een vele malen hogere waardeverandering van de turbo of speeder met zich meebrengen. Dit wordt een hefboomwerking genoemd. Een turbo of speeder is meer gecompliceerd dan aandelen of obligaties en is bedoeld voor gevorderde beleggers, die bekend zijn met hefboomwerkingen. Turbo's of speeders kunnen geschikt zijn als aanvulling op een effectenportefeuille, maar worden primair gezien als speculatieve instrumenten met een hoog risico op verlies van de investering.

8. Warrants

Een warrant vertegenwoordigt het recht om gedurende een vastgestelde periode een bepaald aantal (certificaten van) aandelen of obligaties (of in een enkel geval een bepaalde hoeveelheid vreemde valuta) te kopen tegen een vooraf vastgestelde prijs van de vennootschap die ze beschikbaar heeft gesteld. Een warrant lijkt op een calloptie met dien verstande dat een warrant een recht vertegenwoordigt jegens het betrokken bedrijf. De risico's die zijn verbonden aan warrants zijn vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van callopties.

9. Opties

Een optie geeft de koper het recht gedurende een vastgestelde termijn (de looptijd) een vaste hoeveelheid van een onderliggende waarde tegen een overeengekomen uitoefenprijs te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie). Met onderliggende waarde bedoelt men een vast aantal aandelen of obligaties, een hoeveelheid van een product of grondstof, een index of valuta.

9.1 Werking en marginverplichtingen

Een belegger die een optie koopt, doet dat door een zogenaamde openingskoop en wordt de koper genoemd. Het bedrag dat een belegger voor de optie betaalt, heet premie. De kooppositie die nu ontstaat in call- of putopties wordt ook wel een longpositie genoemd. De koper heeft het recht gedurende de looptijd per optie de vaste hoeveelheid van de onderliggende waarde tegen een vastgestelde prijs te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie). De optie houdt ooit op te bestaan; men noemt dat de expiratie van de optie. Als de koper van zijn recht gebruik wil maken, moet hij zijn optie uitoefenen. Dit kan alleen gedurende de looptijd. Bij sommige beurzen en typen opties kan men dat slechts op het eind van de looptijd althans op een bepaald moment doen. Na expiratie bestaat de optie en dus het recht in elk geval niet meer. Als de koper zijn recht tijdens de looptijd niet heeft uitgeoefend, loopt zijn optie waardeloos af en

heeft hij als verlies de premie die hij heeft betaald. Meer dan de betaalde premie kan de koper van een optie niet verliezen. Als een koper zijn optie gedurende de looptijd kwijt wil (liquideren), kan hij dat doen door de optie te verkopen. Dat doet hij door een sluitingsverkoop. Tegenover de koper, die een recht heeft gekocht, staat de verkoper, die ook wel schrijver wordt genoemd. De schrijver is zijn positie aangegaan door middel van een openingsverkoop. De schrijver heeft de plicht, als de koper dat eist, de vaste hoeveelheid van de onderliggende waarde te leveren (in het geval van een calloptie) of af te nemen (in het geval van een putoptie). De verkooppositie van de schrijver noemt men ook wel een shortpositie. De schrijver ontvangt op het moment van het aangaan van de shortpositie de premie die de koper heeft betaald. Als de schrijver gedurende de looptijd niet wordt 'aangewezen', bestaat de winst van de schrijver uit de ontvangen premie. Als een schrijver van een optie zijn positie gedurende de looptijd wil terugdraaien, kan hij dat doen door de optie terug te kopen. Dat doet hij door een sluitingsaankoop. Indien iemand een calloptie schrijft terwijl hij de onderliggende waarde zelf bezit, wordt de optie als 'gedekt' aangemerkt. Een belegger kan ook een calloptie schrijven zonder dat hij de onderliggende waarde bezit. In zo'n geval spreekt men over 'ongedekt' schrijven. Geschreven putopties zijn altijd ongedekt. Aan shortposities zijn risico's verbonden. Om er zeker van te zijn dat een schrijver van opties aan zijn verplichtingen kan voldoen, dient de schrijver een zekerheid (margin) te voldoen. De schrijver van een optie kan te maken krijgen met (onbeperkte) verliezen, die vele malen groter kunnen zijn dan de ontvangen premie. Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt bij het gedekt en het ongedekt schrijven van opties. Het gedekt schrijven van een calloptie kan bijvoorbeeld het rendement op een effectenportefeuille verhogen. Bij het ongedekt schrijven van callopties kunnen de verliezen in principe onbeperkt zijn. Zorgvuldig afgewogen dient te worden of een dergelijke transactie voor de klant geschikt is, mede gelet op de financiële positie van klant en het doel van de belegging van klant. Als een koper een optie koopt, wordt er in economische zin een contract gesloten tussen hem en de verkopende partij. Er is echter geen directe relatie tussen de koper en de schrijver van een optie. Een instituut, dat de clearing wordt genoemd, administreert alle long- en shortposities die als gevolg van de handel zijn ontstaan en stelt zich juridisch gezien op tussen koper en verkoper. Doorgaans zitten tussen koper en verkoper en het clearinginstituut aan beide zijden nog meer schakels, zoals hun bank of commissionair en een zogeheten clearing member. Koper en schrijver kennen elkaar dus niet. Aan het kopen en verkopen van opties zijn risico's verbonden. Een belegger dient niet over te gaan tot het kopen van een optie indien hij niet in staat is de betaalde premie te verliezen. Bovendien moet een belegger geen optie schrijven als hij niet in staat is een aanzienlijk financieel verlies te lijden. Het kan voorkomen dat een beurs of toezichthouder voor de controle op de naleving van reglementen inzage verlangt in alle gegevens die betrekking hebben op orders en transacties. Daaronder kan eventueel ook de identiteit van een klant vallen. Dergelijke gegevens kunnen in bijzondere gevallen ook ter beschikking van justitiële autoriteiten worden gesteld, bijvoorbeeld in geval van (verdenking van) overtreding van bij of krachtens wet gestelde regels. Sommige beurzen zijn met andere beurzen overeengekomen dat gegevens ook kunnen worden doorgegeven aan (buitenlandse) beurzen of (buitenlandse) toezichthoudende instellingen, indien dit nodig of wenselijk is met het oog op opsporing en preventie van overtredingen of strafbare feiten.

9.2 De contractspecificaties

9.2.1 Standaardisatie

Opties die op beurzen worden verhandeld, voldoen aan een aantal standaardvoorwaarden. De standaardisatie heeft betrekking op de contractgrootte, de looptijd, de aflooptdatum (expiratedatum) en de uitoefenprijs. Deze gegevens vormen onderdeel van de contractspecificaties. De koers van de optie (de premie) is het enige variabele element en wordt genoteerd per eenheid onderliggende waarde. De contractgrootte is de hoeveelheid onderliggende waarde waarop één optie betrekking heeft. Dat kan bijvoorbeeld zijn: 100 aandelen, de AEX-index of een andere (aandelen)index, USD 10.000 of een andere valuta etc. De looptijd van een optie is de maximale termijn waarbinnen de optie een recht (of plicht) vertegenwoordigt. Na expiratie heeft de optie dan ook geen waarde meer. Er worden opties verhandeld met verschillende looptijden. Dat kan bijvoorbeeld een maand zijn, maar ook een aantal jaren. De laatste handelsdag van een optie is de laatste dag waarop handel in de aflopende optieseries mogelijk is. In Amsterdam is dit bijvoorbeeld de derde vrijdag van de expiratiemaand, behalve wanneer deze derde vrijdag geen handelsdag is. In dat geval verschuift de laatste handelsdag naar de handelsdag voorafgaand aan deze derde vrijdag. De uitoefenprijs is de prijs waartegen de houder van de optie de hoeveelheid van de onderliggende waarde bij uitoefening van de optie mag kopen of verkopen; de uitoefenprijs wordt genoteerd per eenheid van de onderliggende waarde. Nadat de handel in aflopende series is gestopt, is uitoefening van het recht tot aankoop respectievelijk verkoop vaak nog een aantal uren mogelijk. Dit kan per effecteninstelling en per beurs verschillen. Het uiterste tijdstip van verkoop en het uiterste tijdstip

waarop u kunt aangeven of u uw optie wilt uitoefenen, is vastgelegd in de toepasselijke voorwaarden. NIBC Bank geeft een eventuele uitoefening van een optie door aan de clearing. Iedere instelling bepaalt zelf hoeveel eerder de klanten orders voor uitoefening en voor transacties in aflopende series mogen opgeven. Onder normale omstandigheden zal een optieserie, die eenmaal aan een beurs is genoteerd, verhandelbaar blijven tot de aflooptdatum. Beurzen kunnen evenwel openingstransacties in deze series verbieden of beperken.

9.2.2 Stijl van de optie

Er bestaan twee verschillende stijlen van opties: Amerikaanse en Europese stijl. Bij een optie met Amerikaanse stijl kan de koper op ieder moment gedurende de looptijd zijn optie uitoefenen. Bij een optie met Europese stijl is het alleen mogelijk de optie uit te oefenen op de expiratiedatum. Uiteraard kunnen openstaande posities wel tussentijds worden gesloten. NIBC Bank kan u hierover desgewenst nader inlichten.

9.2.3 De uitoefening van opties

Afwikkeling bij uitoefening is mogelijk op twee verschillende manieren: door fysieke levering, zoals bij aandelenopties, of door verrekening in contanten, zoals bij indexopties en valutaopties. Het verrekenen in contanten (cash settlement), gebeurt op basis van de uitoefenprijs en de afrekeningswaarde, die ook wel settlementsprijs wordt genoemd. In het geval van contante verrekening ontvangt de koper van een calloptie op de expiratiedatum het verschil tussen de uitoefenprijs en de settlementsprijs, maar alleen indien de uitoefenprijs de laagste van de twee is. De koper van een putoptie ontvangt ook het verschil tussen de uitoefenprijs en de settlementsprijs, maar alleen indien de uitoefenprijs de hoogste van de twee is.

9.2.4 Onderliggende waarden

De waarden waarop opties worden genoteerd - de onderliggende waarden - worden door de betreffende beurs geselecteerd. Bij deze keuze geven zij de voorkeur aan onderliggende waarden die op ruime schaal zijn verspreid en waarin actief wordt gehandeld, voornamelijk op officiële beurzen. Daarbij zal rekening worden gehouden met een aantal criteria, zoals de spreiding van het bezit van de desbetreffende onderliggende waarde, de beursomzet en de fluctuaties in de beurskoers. De uitgevende instellingen van onderliggende waarden, waarop opties worden verhandeld, worden daarover door de betreffende beurs geïnformeerd, althans zijn daarvan op de hoogte. Op grond van zwaarwegende omstandigheden kan een beurs besluiten een optieklasse uit de notering te nemen.

9.2.5 Munteenheid

Als een beurs een nieuwe optieklasse selecteert, wordt tevens bepaald wat de hoofdmarkt voor de onderliggende waarde is. In het algemeen is dit de thuishmarkt, dat wil zeggen: het land van herkomst van die onderliggende waarde. De munteenheid van het land van herkomst van de onderliggende waarde zal vaak ook de munteenheid worden waarin de opties op die waarden worden genoteerd.

9.2.6 Premie

De premie, dat is de koers van een optie, komt tot stand door vraag en aanbod van partijen die aan de handel op de beurs deelnemen. Partijen baseren zich daarbij in het algemeen op de koers en de beweeglijkheid van de onderliggende waarde en op de resterende looptijd van de optie. Maar ook het eventuele dividend op de onderliggende waarde en de rente is van invloed op de premie. Zoals bij elke marktwerking kunnen vraag en aanbod, en daarmee dus de premies, ook invloed ondervinden van irrationele factoren, zoals emoties bij het publiek.

9.2.7 Aanpassing

In geval van herkapitalisatie, splitsing, claimemissie of uitgifte van bonusaandelen en dergelijke, kan de onderliggende waarde door een beurs worden aangepast. Ook de handelseenheid, de uitoefenprijs, de hoeveelheid van de onderliggende waarde en het aantal opties kunnen worden gewijzigd. Ook andere gevallen, zoals een openbaar bod op een genoteerde onderneming, een fusie of een liquidatie, kunnen aanleiding zijn voor wijziging van de onderliggende waarde. In principe vindt geen aanpassing plaats ingeval een dividend in contanten, al of niet in de vorm van een keuzedividend, betaalbaar wordt gesteld. Afhankelijk van de omstandigheden kan een clearinginstituut in een dergelijke situatie beslissen dat het aandeel van de overgenomen onderneming vanaf een bepaald moment wordt vervangen door een ander aandeel (bijvoorbeeld dat van de overnemende onderneming). Ook kan een clearinginstituut bepalen dat uitoefening van de optie resulteert in verrekening in contanten in plaats van in levering

van het aandeel of dat een andere aanpassing van de onderliggende waarde en/of andere contractspecificaties plaatsvindt.

9.3 Doelstellingen van een optiebelegger

9.3.1 Het behalen van koerswinst

De koper van een optie verwacht een verandering in de koers van de onderliggende waarde. De koper van een calloptie hoopt op een stijging van de koers, de koper van een putoptie op een daling. In beide gevallen kan de belegger in opties een - in verhouding - grotere winst behalen dan wanneer hij met hetzelfde bedrag in de onderliggende waarde zelf zou handelen, omdat hij met een veel kleinere inleg, namelijk alleen de premie, kan profiteren van koersschommelingen. Dit heet het hefboomeffect van opties. Bij een stijging van de koers van de onderliggende waarde zal in het algemeen de koers van de calloptie ook stijgen. Evenzo zal bij een daling van de koers van de onderliggende waarde de koers van de putoptie stijgen. Hierdoor is het mogelijk om als belegger koerswinst op opties te behalen.

9.3.2 Het verkrijgen van extra inkomen

Een belegger kan ook besluiten callopties te schrijven om op die manier premie te ontvangen. Indien de belegger de onderliggende waarde daadwerkelijk in portefeuille heeft, vormt de ontvangen premie een extra rendement op zijn portefeuille. Als hij echter wordt aangewezen om de onderliggende waarde te leveren, zal hij deze onderliggende waarde - in de regel - beneden de marktwaarde moeten verkopen. Als de houder van een putoptie zijn recht heeft uitgeoefend, zal de schrijver de onderliggende waarde boven de marktwaarde moeten kopen. In beide gevallen kan het verlies van de schrijver, alhoewel gereduceerd door de ontvangen premie, aanzienlijk zijn als het gaat om een grote verandering in de koers van de onderliggende waarde.

9.3.3 Bescherming tegen koersdaling

Opties bieden beleggers tevens de mogelijkheid zich te beschermen tegen koersdalingen van de onderliggende waarde. De belegger die een dergelijke bescherming (met een grootte naar keuze) wil, kan dat doen door het kopen van putopties. Als de houder van de putoptie zijn recht heeft uitgeoefend, zal de schrijver van die putoptie de onderliggende waarde - in de regel - boven de marktwaarde moeten kopen. Door het schrijven van callopties kan de belegger zich ook gedeeltelijk beschermen tegen een koersdaling. Deze bescherming beperkt zich echter tot de hoogte van de ontvangen premie.

9.3.4 Vastleggen van de aan- of verkoopprijs van de onderliggende waarde

Opties bieden ook de mogelijkheid de prijs vast te leggen waarop in de toekomst de onderliggende waarde kan worden verhandeld. Zo zal een belegger die de maximum aankoopprijs wenst vast te leggen, geïnteresseerd zijn in het kopen van callopties. Een belegger die de minimumverkoopprijs wil vastleggen, zal geïnteresseerd zijn in het kopen van putopties.

9.4 Het kopen van opties

9.4.1 Het kopen van callopties

De koper van een calloptie kan profiteren van koersstijgingen van de onderliggende waarde die zich gedurende de looptijd van de optie voordoen. Hij heeft met zijn calloptie namelijk het recht om de onderliggende waarde tegen een vooraf afgesproken prijs aan te kopen.

Als de koers van de onderliggende waarde stijgt, moet de houder van een calloptie zelf stappen ondernemen om zijn mogelijke optiewinst te realiseren. Er zijn dan twee mogelijkheden:

1. Hij kan zijn calloptie verkopen op de beurs door middel van een sluitingsverkoop. In dit geval is de houder meer geïnteresseerd in de stijging van de premie dan in het verkrijgen van de onderliggende waarde. In het algemeen zal de premie van de calloptie stijgen als de koers van de onderliggende waarde stijgt. De winst bestaat in dit geval uit de verkoopopbrengst minus de betaalde premie en transactiekosten. Gelet op de hefboomwerking kan een kleine koersstijging van de onderliggende waarde een hoog winstpercentage op de oorspronkelijke investering in callopties opleveren.

2. Hij kan ook besluiten de calloptie uit te oefenen. Dit kan uiteraard alleen bij opties met Amerikaanse stijl. Hij kan een calloptie met Europese stijl immers alléén op de expiratiedatum uitoefenen. Afhankelijk van de specificaties van de optie zal bij uitoefening de onderliggende waarde aan de houder worden geleverd of zal worden afgerekend in contanten.

Indien de koers van de onderliggende waarde gelijk blijft of juist daalt, kan de houder van een calloptie een gedeelte van of het gehele geïnvesteerde bedrag verliezen. In principe is het maximale verlies dat de koper van een calloptie kan lijden het geïnvesteerde bedrag, te weten: de betaalde premie vermeerderd met de transactiekosten.

9.4.2 Het kopen van putopties

De koper van een putoptie kan profiteren van koersdalingen van de onderliggende waarde die zich gedurende de looptijd van de optie voordoen. Hij heeft met zijn putoptie namelijk het recht om de onderliggende waarde tegen een vooraf afgesproken prijs te verkopen.

Als de koers van de onderliggende waarde daalt, moet de houder van een putoptie zelf stappen ondernemen om zijn mogelijke optiewinst te realiseren. Er zijn dan twee mogelijkheden:

1. Hij kan zijn putoptie verkopen op de beurs door middel van een sluitingsverkoop. In het algemeen zal de premie van de putoptie stijgen als de koers van de onderliggende waarde daalt. De winst bestaat in dit geval uit de verkoopopbrengst minus de betaalde premie en transactiekosten. Gelet op de hefboomwerking kan een kleine koersdaling van de onderliggende waarde een hoog winstpercentage op de oorspronkelijke investering in putopties opleveren.

2. Hij kan ook besluiten de putoptie uit te oefenen. Dit kan uiteraard alleen bij opties met Amerikaanse stijl. Hij kan een putoptie met Europese stijl immers alléén op de expiratiedatum uitoefenen. Afhankelijk van de specificaties van de optie zal bij uitoefening de onderliggende waarde door de houder worden geleverd of zal worden afgerekend in contanten.

Wat het voordeligst is in een specifiek geval, verkopen of uitoefenen, hangt veelal af van kosten, dividenddata, doelstellingen etc. NIBC Bank kan u daarover nader adviseren.

Indien de koers van de onderliggende waarde gelijk blijft of juist stijgt, kan de houder van een putoptie een gedeelte van of het gehele geïnvesteerde bedrag verliezen. In principe is het maximale verlies dat de koper van een putoptie kan lijden het geïnvesteerde bedrag, te weten: de betaalde premie vermeerderd met de transactiekosten.

9.5 Het schrijven van opties

9.5.1 Het schrijven van callopties

De schrijver van een calloptie neemt de verplichting op zich de onderliggende waarde tegen de uitoefenprijs te verkopen indien hij daartoe wordt aangewezen. Hij ontvangt in ruil daarvoor de optiepremie.

Callopties schrijven met onderliggende waarde: voor beleggers die callopties schrijven op een onderliggende waarde die zij al in hun bezit hebben (gedekt schrijven van callopties), bestaat de volgende belangrijke doelstelling: het behalen van extra rendement op een beleggingsportefeuille door het ontvangen van de premie. Een gevolg van deze doelstelling is dat de belegger het risico aanvaardt om tegen een door hem geselecteerde prijs, namelijk de uitoefenprijs, de onderliggende waarde te moeten verkopen. Indien de koers van de onderliggende waarde beneden de uitoefenprijs daalt, zal de optie vermoedelijk aflopen zonder te worden uitgeoefend en kan de schrijver de opbrengst, te weten de ontvangen premie, behouden. Zolang de optie niet is uitgeoefend, kan de schrijver echter ook zijn positie liquideren door op de beurs een sluitingstransactie uit te laten voeren, te weten een sluitingsaankoop. Indien de beurskoers van de onderliggende waarde echter boven de uitoefenprijs stijgt, is de kans reëel dat de calloptie zal worden uitgeoefend. Van de schrijver zal dan worden geëist dat hij de onderliggende waarde levert (verkoopt). De effectieve verkoopprijs (exclusief kosten) zal dan gelijk zijn aan de uitoefenprijs (de prijs waarvoor de schrijver de onderliggende waarde moet leveren) plus de ontvangen premie. Wat de koers van de onderliggende waarde ook doet, meer dan deze effectieve verkoopprijs zal de schrijver nooit krijgen. Men kan het behalen van extra rendement door het ontvangen van premie ook zien als het vooraf vastleggen van de verkoopprijs van de onderliggende waarde. Die

verkoopprijs is eveneens gelijk aan de uitoefenprijs vermeerderd met de premie. Indien de calloptie niet wordt uitgeoefend, zal hij de onderliggende waarde natuurlijk niet hoeven te leveren.

Callopties schrijven zonder onderliggende waarde: beleggers die callopties schrijven zonder de onderliggende waarde te bezitten (het zogenaamde ongedekt schrijven van callopties) moeten zich realiseren dat zij in principe een ongelimiteerd risico lopen. Als de koers van de onderliggende waarde boven de uitoefenprijs stijgt, is de kans reëel dat de calloptie zal worden uitgeoefend. Van de schrijver zal dan geëist worden dat hij de onderliggende waarde levert tegen de uitoefenprijs. Aangezien de schrijver de onderliggende waarde niet bezit, zal hij deze (tegen de geldende hogere beurskoers) moeten kopen. De koers van de onderliggende waarde kan in theorie onbeperkt stijgen, wat betekent dat de schrijver van een ongedekte calloptie een ongelimiteerd risico loopt. Deze belegger moet daarom voldoende financiële draagkracht hebben om de onderliggende waarde in geval van uitoefening te kunnen kopen en dan te leveren. NIBC Bank zal daarom een zekerheid (margin) van de schrijver verlangen. De soort en de hoeveelheid van deze zekerheid wordt door NIBC Bank bepaald.

Gelet op de grote verliezen die geleden kunnen worden, is het schrijven van callopties alleen geschikt voor beleggers die financieel in staat zijn deze eventuele verliezen te dragen en de risico's kennen en overzien. De omvang van het risico van de schrijver hangt in belangrijke mate af van het feit of de belegger gedekte of ongedekte callopties heeft geschreven. Een schrijver van een gedekte of ongedekte calloptie, die verwacht te moeten leveren als gevolg van een koersstijging van de onderliggende waarde, kan zich, zolang hij nog niet is aangewezen, van zijn verplichting tot levering van de onderliggende waarde ontdoen door op de beurs een sluitingsaankoop te doen.

9.5.2 Het schrijven van putopties

De schrijver van een putoptie neemt de verplichting op zich de onderliggende waarde tegen de uitoefenprijs te kopen indien hij daartoe wordt aangewezen. Hij ontvangt in ruil daarvoor de optiepremie.

Voor beleggers die putopties schrijven, bestaat de volgende belangrijke doelstelling: het behalen van extra rendement op een beleggingsportefeuille door het ontvangen van de premie. Een gevolg van deze doelstelling is dat de belegger het risico aanvaardt om tegen een door hem geselecteerde prijs, namelijk de uitoefenprijs, de onderliggende waarde te moeten kopen. Indien de koers van de onderliggende waarde boven de uitoefenprijs stijgt, zal de optie vermoedelijk aflopen zonder te worden uitgeoefend en kan de schrijver de opbrengst, te weten de ontvangen premie, behouden. Zolang de optie niet is uitgeoefend, kan de schrijver echter ook zijn positie liquideren door op de beurs een sluitingstransactie te laten uitvoeren, te weten een sluitingsaankoop. Indien de beurskoers van de onderliggende waarde echter onder de uitoefenprijs daalt, is de kans reëel dat de putoptie zal worden uitgeoefend. Van de schrijver zal dan worden geëist dat hij de onderliggende waarde afneemt (koopt). Naast het behalen van rendement door het ontvangen van premie, kan de belegger met het schrijven van een putoptie tot doel hebben de aankoopprijs van de onderliggende waarde vooraf vast te leggen. Die aankoopprijs (kosten) is dan gelijk aan de uitoefenprijs verminderd met de premie. Indien de optie echter niet wordt uitgeoefend, zal hij de onderliggende waarde niet geleverd krijgen; wel kan hij de ontvangen premie behouden.

De schrijver van een putoptie stelt zich bloot aan het risico dat hij de onderliggende waarde moet kopen tegen een koers die veel hoger is dan de actuele beurskoers. Een geschreven putoptie wordt altijd als ongedekt aangemerkt. De schrijver van een putoptie moet daarom de financiële draagkracht hebben de onderliggende waarde in geval van uitoefening te kunnen kopen. NIBC Bank zal daarom een zekerheid (margin) van de schrijver verlangen. De soort en de hoeveelheid van deze zekerheid wordt door NIBC Bank bepaald. De schrijver van een putoptie, die verwacht te moeten kopen als gevolg van een koersdaling van de onderliggende waarde, kan zich, zolang hij nog niet is aangewezen, van zijn verplichting tot kopen van de onderliggende waarde ontdoen door op de beurs een sluitingsaankoop te doen.

9.6 De handel in opties

Een belegger die een optie wil kopen of verkopen, kan dat doen door een order te plaatsen bij NIBC Bank.

9.6.1 Orders

Bij een order moet de optieklasse worden vermeld, maar ook de optiesoort (put of call), de expiratiemaand, het expiratiejaar, de uitoefenprijs en het aantal opties dat moet worden gekocht of verkocht. Tevens moet worden

aangegeven of het een openings- of sluitingstransactie betreft. Uiteraard kan de klant ook opgeven tegen welke limiet hij bereid is zijn opties te kopen of te verkopen. NIBC Bank kan van een klant een zekerheid in contanten of anderszins verlangen voordat zij van hem een order voor opties accepteert. Noch de beurzen, noch NIBC Bank kan garanderen dat er voor elke optieserie altijd een markt van voldoende omvang zal zijn om het een belegger mogelijk te maken zijn openstaande positie (op een bepaalde prijs) te liquideren. Uiteraard kan ook niet worden gegarandeerd dat een gunstige prijsontwikkeling van de onderliggende waarde het de houder van een optie mogelijk maakt die optie met winst te doen verkopen. De premie hangt niet alleen af van de prijsverwachting ten aanzien van de onderliggende waarde, maar onder andere ook van de nog resterende looptijd van de optie, de beweeglijkheid van de onderliggende waarde en vraag en aanbod voor de desbetreffende optieserie.

9.6.2 Transactiekosten

Effecteninstellingen berekenen aan hun klanten (transactie) kosten voor aankopen en verkopen op de beurs. Klant doet er goed aan bij NIBC Bank na te gaan welke kosten in elk afzonderlijk geval zullen worden berekend en of er nog andere vergoedingen of belastingen zijn waarmee klant rekening dient te houden.

9.6.3 Transactiebevestiging (effectennota)

Klant dient zich ervan bewust te zijn dat het voornaamste bewijs van zijn rechten en verplichtingen wordt gevormd door een boeking in de administratie van NIBC Bank. Daarom is de verplichting in het leven geroepen om aan klant een schriftelijke bevestiging af te geven van elke optietransactie die voor klant is uitgevoerd. Klant wordt aangeraden deze nota's zorgvuldig te controleren. Eventuele bezwaren moeten onmiddellijk door klant aan NIBC Bank kenbaar gemaakt worden.

9.6.4 Openstaande positie(s)

Klant kan aan NIBC Bank een opgave vragen waaruit alle openstaande posities in opties van klant duidelijk blijken. Klant kan een sluitingstransactie en zijn recht tot uitoefening alleen laten uitvoeren door NIBC Bank. Klant kan NIBC Bank echter schriftelijk verzoeken zijn positie over te (laten) schrijven naar een andere bank, die bereid is zijn positie over te nemen, en daar zijn positie te (laten) sluiten. Beurzen kunnen niet garanderen dat er voor elke optie altijd een markt van voldoende omvang zal zijn om het klant mogelijk te maken zijn openstaande positie in opties te liquideren. NIBC Bank kan dat evenmin.

9.7 Procedure bij uitoefening van het optierecht

9.7.1 Het uitoefenen van opties

Indien klant een optie wil uitoefenen, moet NIBC Bank hiervan op de hoogte worden gesteld. Het uiterste tijdstip tot waarop dit kan gebeuren, is vastgelegd in de toepasselijke voorwaarden. In geval van cash settlement worden geen onderliggende waarden geleverd, maar wordt bij uitoefening het verschil tussen uitoefenprijs en afrekeningswaarde contant verrekend. Het verzoek tot uitoefening wordt vervolgens doorgegeven aan het clearinginstituut dat belast is met de afwikkeling. Een verzoek tot uitoefening is onherroepelijk. Zodra het verzoek door de clearing is ontvangen, is de houder van de calloptie aan NIBC Bank de uitoefenprijs (vermenigvuldigd met de contractgrootte) voor de onderliggende waarde verschuldigd. De houder die zijn putoptie uitoefent, is verplicht de onderliggende waarde te leveren, waarna hij de uitoefenprijs (vermenigvuldigd met de contractgrootte) zal ontvangen.

9.7.2 Uitoefenlimieten

Beurzen zijn doorgaans bevoegd limieten vast te stellen voor het aantal opties dat binnen een vastgestelde periode door één enkele houder mag worden uitgeoefend. Alvorens een optietransactie aan te gaan, kan klant aan NIBC Bank vragen of en welke limieten gelden. Putopties en callopties zijn aparte klassen en zullen doorgaans niet bij elkaar opgeteld worden bij het toetsen aan deze limieten.

9.7.3 Aanwijzingsprocedure

Indien er opties worden uitgeoefend, wordt een schrijver geselecteerd die de onderliggende waarde moet leveren (in geval er een calloptie met fysieke levering wordt uitgeoefend), moet kopen (in geval er een putoptie met fysieke levering wordt uitgeoefend) of die moet afrekenen in contanten. Schrijvers van opties zullen zo spoedig mogelijk door NIBC Bank op de hoogte worden gesteld van het feit dat zij zijn aangewezen om de onderliggende waarde te leveren

(in geval van geschreven callopties met fysieke levering) of te kopen (in geval van geschreven putopties met fysieke levering) of om in contanten af te rekenen.

9.7.4 Levering en betaling van onderliggende waarde

Levering van de onderliggende waarde dient te geschieden aan een financiële instelling die door het clearinginstituut aangewezen is en die als bewaarder optreedt. Betaling dient plaats te vinden aan een bank die door het clearinginstituut is aangewezen. NIBC Bank zal klant desgevraagd uitleggen hoe de afwikkeling precies verloopt. Aandelen die op de dag van een uitoefening inclusief dividend worden genoteerd, het zogenaamde cum-dividend, moeten meestal ook inclusief dividend worden geleverd. Aandelen die op de dag van uitoefening zonder dividend worden genoteerd, het zogenaamde ex-dividend, moeten zonder dividend worden geleverd. Het clearinginstituut behoudt zich het recht voor, in zekere situaties, te bepalen dat uitgeoefende opties niet door levering maar door verrekening zullen worden afgehandeld. Dit gebeurt op basis van verrekenprijzen die door het clearinginstituut zullen worden vastgesteld. Zolang deze situatie voortduurt, verliezen zowel de uitoefenaars van opties als degenen die aangewezen zijn tot nakoming van de optie het recht afwikkeling via levering van de onderliggende waarde af te dwingen.

9.7.5 Provisie bij levering

Bij een levering die voortvloeit uit een uitoefening of aanwijzing, worden door NIBC Bank transactiekosten in rekening gebracht die gebruikelijk zijn voor de markt van de desbetreffende onderliggende waarde. Klant doet er goed aan bij NIBC Bank na te gaan welke (transactie)kosten in elk afzonderlijk geval zullen worden berekend en of er nog andere vergoedingen of belastingen zijn waarmee klant rekening moet houden.

9.8 Risico's in buitengewone omstandigheden

De reglementen van beurzen bevatten veelal de mogelijkheid maatregelen te nemen waardoor de handel in één of meer producten wordt beperkt, aan bijzondere voorwaarden wordt gebonden, geheel wordt gestaakt of opgeschort. Tevens kan het voorkomen dat een beurs besluit bepaalde transacties door te halen. Uiteraard gebeurt dit alleen in buitengewone omstandigheden, indien dat door de beurs in het belang wordt geacht van de handhaving van een ordelijke en eerlijke marktwerking. Als er bijzondere maatregelen worden genomen, zoals onder meer hierboven beschreven, kan de houder, maar ook de schrijver, van een optie in een situatie komen dat hij niet op ieder door hem gewenst moment zijn winst kan realiseren. In theorie kan het zich bij alle soorten opties voordoen dat de handel wordt opgeschort of gestaakt als de markt waar de onderliggende waarde van zo'n optie wordt verhandeld is verstoord of onderbroken. Bij indexproducten zal de handel doorgaans worden gestaakt als de handel in de onderliggende waarden, die meetellen voor de berekening van de index, geheel of gedeeltelijk is verstoord of gestaakt, of als de beurs niet meer ongestoord en ononderbroken de beschikking heeft over de berekende indexwaarde. Ook door storing in internetverbinding, telefoon- of andere communicatielijnen of in computersystemen kan de handel verstoord raken en beleggers kunnen, evenals effecteninstellingen, daarvan schade ondervinden. Beurzen en clearinginstellingen - en NIBC Bank evenmin - aanvaarden, behoudens opzet en grove schuld, geen enkele aansprakelijkheid voor schade van klant als gevolg van omstandigheden als bovenomschreven of schade uit welke andere hoofde ook. NIBC Bank voert (of laat uitvoeren) in beginsel alleen orders uit op goed gereguleerde markten waar behoorlijk toezicht is, maar dat biedt geen garantie dat onregelmatigheden niet kunnen voorkomen. Voor eventuele schade die daaruit voortvloeit, aanvaardt NIBC Bank geen aansprakelijkheid.

10. Beleggingsfondsen

Een beleggingsfonds belegt op collectieve basis geld van beleggers. De beleggers besteden zo het beheer van hun belegging uit aan de beheerder van het beleggingsfonds, een gespecialiseerde vermogensbeheerder. Beleggingsfondsen worden meestal naar Beleggingscategorie ingedeeld. De belangrijkste categorieën zijn aandelenfondsen, obligatiefondsen, vastgoedfondsen en gemengde of mixfondsen. Aandelenfondsen worden vaak weer onderverdeeld in regio's (bijvoorbeeld Europa, Amerika, Azië of Wereld), thema's (bijvoorbeeld duurzaam of innovatie) of sectoren (bijvoorbeeld informatietechnologie of banken en verzekeraars). Omdat bijvoorbeeld de meeste aandelenfondsen in aandelen, certificaten van aandelen, warrants en opties kunnen beleggen zijn de risico's van dit type effecten ook van toepassing op aandelenfondsen. Even zo geldt dat de risico's van obligaties, converteerbare obligaties en (rente)opties van toepassing zullen zijn op de meeste obligatiefondsen. Wel is er bij beleggingsfondsen sprake van een grote mate van spreiding waardoor individuele risico's in de regel een minder groot effect zullen

hebben. De kenmerken en specifiek risico's van aandelen, certificaten van aandelen, obligaties, converteerbare obligaties, warrants en opties worden hiervoor beschreven. Bij beleggingsfondsen is een prospectus en Essentiële Beleggersinformatie in beginsel verplicht. Hierin kunt u alle relevante informatie vinden over het fonds, de kosten en de risico's. Vraag er om en lees hem voordat u besluit te gaan beleggen in het betreffende fonds.

11. Alternatieve beleggingsfondsen

11.1 Hedgefondsen

Een hedgefonds is een beleggingsfonds waarbij de fondsbeheerder tracht een optimaal rendement te realiseren onafhankelijk van de richting van de beurs. De nadruk ligt op het behalen van een absoluut rendement en niet zozeer op het beter presteren dan een index. Een van de verschillen tussen hedgefondsen en klassieke beleggingsfondsen is dat hedgefondsen gebruik maken van een breder scala aan instrumenten en handels technieken. Zo kunnen derivaten worden gebuikt. Aangezien het selecteren van hedgefondsen, die (veelal) niet als beleggingsfondsen onder toezicht staan, een behoorlijke inspanning vergt, beleggen particulieren vaak in hedgefondsen via een 'fund of hedgefunds'. Deze funds of hedgefunds beleggen zoveel mogelijk in hedgefondsen.

11.2 Beleggingsfondsen in staten met een gebrek aan financieel toezicht

Hedgefondsen, maar ook andere alternatieve beleggingsfondsen, zijn vaak gevestigd in staten waar het financieel toezicht zeer beperkt is. Dit brengt onzekerheid met zich mee. Een fonds kan een uitstekende staat van dienst hebben en bijvoorbeeld een goed jaarlijks rendement. Echter, als er geen financieel toezicht is, kunnen er risico's ontstaan in de sfeer van onder meer continuïteit, vermogensscheiding, risicobeheer en de aanwezige deskundigheid, professionaliteit en betrouwbaarheid van de beheerder van het fonds.

12. Trackers (ETF's)

Trackers, ook ETF's (Exchange-traded fund) genoemd, volgen een index. Een tracker heeft als doel om beleggers hetzelfde rendement te bieden als de onderliggende markt (de index). De koers van de tracker stijgt of daalt met de onderliggende index mee, waarop vaak een relatief lage beheersvergoeding wordt ingehouden. De koersrisico's van een tracker zijn in het algemeen hetzelfde als bij een directe investering in de waarden uit onderliggende index. Kijk dus voor de algemene beleggingsrisico's van de tracker naar de risico's zoals die zijn beschreven voor de onderliggende waarden, bijvoorbeeld aandelen of obligaties. Belangrijk is wie de uitgevende instelling (meestal een bank) van de tracker is en of deze voldoende solide is, net zoals dat geldt bij obligaties. Als deze partij niet aan zijn verplichtingen voldoet is er kans dat de tracker waardeloos wordt. Daarnaast is het mogelijk dat de tracker ondanks het doel ervan, toch afwijkt van de index. Dit kan nadelig uitwerken voor de belegger. Als bijvoorbeeld de liquiditeit van een tracker laag is, resulteert dat vaak in een hogere bied/laat spread op de beurs. Ook daardoor kan de performance van de tracker afwijken van de onderliggende index. U heeft dus geen garantie dat de koers van de tracker de index exact volgt. Trackers bestaan vaak uit een effectenportefeuille waarin rechtstreeks belegd wordt in de waarden (meestal aandelen of obligaties) waaruit de onderliggende index is samengesteld. Maar er bestaan ook synthetische trackers, waarbij de uitgevende instelling meer afhankelijk is van derde partijen, waarmee zij derivaten heeft afgesloten, of aan welke zij haar eigen effecten heeft uitgeleend. Als die derde partijen niet voldoen aan hun verplichtingen kan de tracker waardeloos worden, ook al presteert de onderliggende index goed. Synthetische trackers worden beschouwd als risicovoller. Het is raadzaam om bij de uitgevende instelling van de tracker na te gaan of sprake is van een synthetische tracker en wat de risico's daarvan zijn. Hoe een bepaalde tracker precies in elkaar zit is te lezen in het prospectus.

13. Overig

Aan de hierboven omschreven kenmerken van effecten is de uiterste zorg besteed. Echter, deze bijlage kan niet alle kenmerken van alle effecten en de daaraan verbonden risico's beschrijven. Derhalve kan NIBC Bank geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade voortvloeiende uit beleggingen gedaan (mede) op basis van de hiervoor omschreven kenmerken van effecten. Bij het kiezen van beleggingen dient de klant een goede afweging te maken welke effecten binnen zijn of haar beleggingsdoelstelling vallen. Aan alle vormen van beleggen zijn in meer of mindere mate risico's verbonden. Met name het schrijven van ongedekte opties kan zeer risicovol zijn. De klant dient alleen in deze risicovolle beleggingen te (doen) handelen indien de klant het eventuele) verlies kan en wil dragen en zich terdege bewust is van de risico's.